

Goriška trgovina na kolenih

»Tolminski punt« tudi na Bevkovem trgu v Novi Gorici

Agencije za posredovanje dela so med dvema ognjema: mnogo ljudi išče zaposlitev, delovnih mest pa je malo

Pavšič in Štoka na Kavi s knjigo

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 24. JANUARJA 2013

Št. 19 (20.647) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Najbolj verjetne predčasne volitve

RADO GRUDEN

S pričakovanim izstopom Državlanske liste iz koalicije je vlada Janeza Janše od včeraj manjšinska, njen položaj pa se bo že v začetku februarja in marca še dodatno ošibil, saj bosta iz koalicije odšli še Demokratična stranka upokojencev Slovenije in Slovenska ljudska stranka. Koalicijo je odneslo poročilo Protikorupcijske komisije, ki je Janši očitalo sistemsko kršenje protikorupcijske zakonodaje, predsednik Državlanske liste Gregor Virant pa je zato zahteval odstop premierja Janeza Janše ali vložitev glasovanja o zaupnici vladi.

To se ni zgodilo, se je pa včeraj z izstopom DL zgodilo tisto, kar je bilo jasno že dva tedna. S tem pa se postavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo zdaj. Najbolj verjetno je, da bo Janša vztrajal naprej, saj je malo verjetno, da bi lahko v državnem zboru v kratkem prišlo do formiranja alternativne večine. Ta namreč brez Pozitivne Slovenije, ki ima 28 glasov, ni možna, v koalicijo z njo pa ne bodo šle ostale stranke, dokler se iz nje ne umakne Zoran Janković, ki je prav tako kompromitiran s poročilom protikorupcijske komisije.

Janša lahko skozi državni zbor spravi nekatere reforme, za katere vlada splošni konsenz. Dobro bi bilo tudi, da na tak ali drugačen način pride do ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe. Kaj več pa brez večine v državnem zboru in v razmerah, ko so navadni ljudje izredno nezadovoljni, politični razred pa ne uživa več nikakršnega zaupanja, ne bo mogoče.

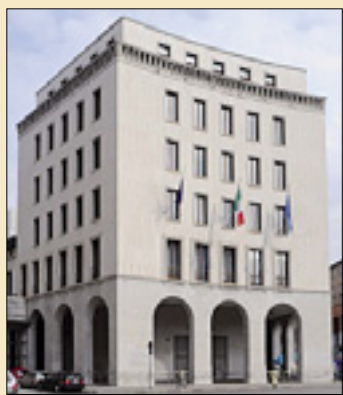
Zato so najbolj verjetne predčasne volitve, kjer pa lahko pride do velike prevetrivitve slovenskega političnega prostora. Če bo to Slovenijo spravilo na pot vsesplošnega okrevanja, se te možnosti ne sme prelagati predaleč v prihodnost.

SLOVENIJA - Po izstopu Državlanske liste iz vladne koalicije

Janša odslej na čelu manjšinske vlade

Včerašnje dogajanje zaznamovala tudi splošna stavka javnega sektorja

FJK - Slovenci Odzivi na krčenje števila svetnikov

TRST - Z izjemo Demokratske stranke so včeraj v izjavah za naš dnevnik oz. v sporočilih za javnost vsi ostali slovenski politični akterji v Furlaniji Julijski krajini zelo negativno ocenili odločitev italijanske poslanske zbornice, da zniža število deželnih svetnikov v FJK. Pri tem se opozarja tako na večje težave glede izvolitve slovenskih predstavnikov, predvsem tistih na listah italijanskih strank, kar predstavlja neposredno znižanje ravni zaščite Slovencev v Italiji. Obenem se postavlja tudi vprašanje zastopanosti tudi manjših političnih strank. Pri DS pa so krčenje števila svetnikov podprli, saj je to pričakovala tudi velika večina volivcev.

Na 3. strani

BRUSELJ - Britanski premier buri duhove Cameron hoče referendum o EU

BRUSELJ - Britanski premier David Cameron je včeraj v težko pričakovanem govoru o vlogi Otoka v Evropski uniji (EU) Britancem v primeru zmage na volitvah leta 2015 obljubil referendum s preprostim vprašanjem: EU - da ali ne. S tem je sprožil svojo volilno kampanjo, doma in v Evropi pa razpravo, ki še zdaleč ne bo preprosta. Odzivi so pestri. Cameronov govor, po ocenah političnih analitikov najpomembnejši v njegovi politični karieri, je bil sicer pretežno proevropski. Večkrat je v njem odločno izrazil željo, da Velika Britanija ostane v uniji in da v njej igra dejavno vlogo.

Na 11. strani

LJUBLJANA - Državlanska lista (DL) se je na seji sveta stranke po pričakovanju odločila, da zapusti koalicijo, ki jo kot predsednik vlade vodi Janez Janša in v kateri so še Janševa Slovenska demokratska stranka, Demokratična stranka upokojencev Slovenije DeSUS in Nova Slovenija. Odstop so napovedali tudi ministra Janez Šušteršič in Senk Pličanič ter predsednik Državnega zbora Gregorja Viranta. Naslednja stranka, ki bo zapustila koalicijski voz bo DeSUS, nato pa še SLS.

Janša je tako ostal z manjšinsko vlado, s katero bo verjetno skušal skozi DZ spraviti še nekatere reforme, za katere vlada konsenz, kaj več pa bo težko, ko si na ulicah sledijo protesti proti političnim elitam in splošne stavke, na kateri je včeraj sodelovalo približno sto tisoč zaposlenih.

Na 2. strani

Tamara Blažina z Beneškimi Slovenci

Na 3. strani

Križ z lekarno v Križu

Na 5. strani

Zgodil se je tržaški filmski festival

Na 10. strani

Esejist Aleš Debeljak v Narodnem domu

Na 10. strani

Igor Škamperle vitez italijanske republike

Na 14. strani

TRST - Nujen odgovor lokalnih uprav

Kaj bo po zaprtju škedenjske železarne?

TOLMEČ Iz zapora sta hotela zbežati s helikopterjem

TOLMEČ - Posebni oddelk karabinerjev ROS je v sodelovanju z državnim tožilstvom iz Tolmeča odkril neverjeten načrt za beg iz strogo varovanega zapora v Karnijskih Alpah. S pomočjo karabinerja pod krinko so preiskovalci ugotovili, da je eden izmed zapornikov podkupil paznika, tihotapil hašiš, predvsem pa nameravala zbežati iz zapora s helikopterjem. Pridružil bi se mu še en zapornik, nekdanji ubijalec kalabrijske mafije 'ndrangheta.

Na 2. strani

GORICA - Pritisk na deželno vlado

»Zavarovati je treba filmsko premoženje«

SLOVENIJA - Državljanska lista izstopila iz koalicije, odstopila njena ministra in Virant kot predsednik DZ

Po manj kot letu dni Janša z manjšinsko vlado

LJUBLJANA - Vlada Janeza Janše je po včerajšnjem izstopu Državljanske liste iz koalicije po manj kot letu dni delovanja ostala brez večinske podpore v DZ in brez dveh ministrov, DZ pa brez predsednika. DL je včeraj tako uresničila grožnjo, da bo zapustila koalicijo, če premier Janša zaradi ugotovitev protikorupcijske komisije o njegovem premoženjskem stanju ne odstopi ali gre po zaupnico. Odstop sta napovedala oba ministra iz vrst DL v sicer 12-članski vladni ekipi, minister za finance Janez Šušteršič ter minister za pravosodje in javno upravo Senko Pličanič, s položaja predsednika DZ pa je odstopil tudi prvak DL Gregor Virant.

Kot je povedal po seji sveta je Virant članstvo stranke o včerajšnjih sklepih že obvestil v pismu, objavljenem na spletni strani stranke. »Državljanska lista se bo z jutrišnjim dnevom začela pripravljati na predčasne volitve«, je zapisal Virant. Člane zato poziva, naj se čim prej vključijo v del svojega občinskega odbora stranke. Če Janša ne bo odstopil, sta odhod iz koalicije napovedali tudi DeSUS in

Janez Janša

SLS, ki pa bosta počakali do konca februarске seje DZ (ta se bo začela 4. marca). V tem primeru bi vlado zapustili še štirje ministri - za zunanje zadeve ter za zdravje iz kvote DeSUS ter za kmetijstvo

in okolje in za gospodarstvo in tehnologijo iz kvote SLS.

V 90-članskem DZ ima vlada po odhodu DL podporo 41 poslancev iz vrst SDS, NSi, DeSUS in SLS ter dveh poslancev narodnih skupnosti. Z odhodom DeSUS in SLS bi podpora padla na 30 poslancev in dva poslanca manjšine, ni pa izključena tudi podpora katerega od treh nepovezanih poslancev.

Če se bo premier Janša odločil za nadaljevanje mandata z manjšinsko vlado, bo moral nadomestiti odstopljene ministre ali vodenje njihovih resorjev zaupati katerega od preostalih članov vlade. Poslovnik DZ predvideva, da premier v sedmih dneh po prejetju pisne odstopne izjave ministrov pisno obvesti predsednika DZ. V najkasneje sedmih dneh mora biti obvestilo o odstopu uvrščeno na dnevni red seje DZ. Premier ima nato deset dni časa, da bodisi predlaga nove ministre bodisi DZ obvesti, da bo funkcije teh ministrov začasno, a največ za tri mesece, poveril drugim ministrom ali jih opravljal sam.

Med možnimi scenariji za izhod iz

vladne krize je vložitev predloga za glasovanje o zaupnici vladi. A ta možnost, sodeč po dosedanjih odzivih Janše in SDS, ni zelo verjetna. Lahko pa bi Janša zaupnico vezal na sprejem kakšne odločitve, kot je septembra 2011 storil nekdanji premier Borut Pahor, ki je vezal zaupnico na imenovanje novih ministrov po odhodu Zaresovih ministrov iz tedanje koalicije. DZ tedaj predlaganih imen ni podprl, v Sloveniji pa so odšli na prve predčasne volitve.

Najmanj deset poslancev lahko v DZ sproži tudi glasovanje o konstruktivni nezaupnici, a le tako, da predlaga novega kandidata za mandatarja, ki mora dobiti vsaj 46 glasov podpore. Na to temo so se sicer že sestali predsedniki SLS, DL in DeSUS, a kot pogoj, da bi v novi vladi sodelovali s PS, postavili popoln umik Zorana Jankoviča z vrha stranke, prav tako še ni znano ime potencialnega mandatarja.

Po odstopu DL iz koalicije bo brez svojega predsednika ostal tudi državni zbor. Kandidata za novega predsednika lahko predlaga najmanj deset poslancev,

za izvolitev pa je potrebna večina glasov vseh poslancev. V vmesnem času sicer predsednika, ki mu je prenehala funkcija, nadomešča najstarejši podpredsednik, v tem mandatu je to Jakob Presečnik (SLS).

Premier Janez Janša bo danes predstavil svoje stališče, »če bodo danes nekateri sprejeli iracionalne odločitve«. To je pred svetom stranke DL, na katerem je ta odločala o izstopu iz koalicije, povedal na novinarski konferenci v okviru vladnega obiska notranjsko-kraške regije.

Predsednik SD Igor Lukšič je po izstopu DL iz koalicije za STA dejal, da je aktualna vlada očitno "prišla do neslavnega konca, potem ko je obljubljala, da zna veliko bolje voditi Slovenijo kot prejšnja vlada". Ponovil je, da je za Slovenijo najboljše rešitev, da se prečisti in gre na volitve. Lukšič pravi, da bo moral premier Janez Janša po odhodu DL iz koalicije "premisлити nastalo situacijo in ugotoviti, ali lahko dobi kakšnega drugega partnerja ali kako drugače zagotovi neko večino". Če ugotovi, da to ni mogoče, pa naj vlado do konca razpusti.

SLOVENIJA - Splošna stavka javnega sektorja

V stavki sodelovalo sto tisoč zaposlenih

LJUBLJANA - V Sloveniji je potekala tretja splošna stavka javnega sektorja, ki se ji je pridružilo blizu 100.000 javnih uslužbencev. Sindikati so stavko napovedali predvsem zaradi znižanja mase za plače. Vodja koordinacije stavkovnih odborov Janez Posedi pričakuje, da bo blizu 100.000 stavkajočih javnih uslužbencev zadostno sporočilo vladi, da je treba sestiti in se z zaposlenimi dogovoriti glede njihovega družbenega standarda. Posedi je izrazil tudi veselje, da so bile vse načrtovane aktivnosti na ulici izvedene uspešno. Kot pravi, jih je skrbelo, koliko ljudi si bo v teh časih upalo "prinesiti obraz pred kamere". Ponosen je na uslužbence, ki so se pripravili za svoj položaj tudi postaviti, je dejal.

Po besedah premiera Janeza Janše ni dvoma, da je stavka ustavna pravica, vendar je s to stavko javnega sektorja nekaj težav. Po vsebinski plati ni potrebna, je med obiskov v notranjsko-kraški regiji ocenil premier in dodal, da stavka pomembno del javnega sektorja, vendar je prizadetih zato še desetkrat več ljudi, ki niso nič krivi. Janša je spomnil, da je vlada imenovala pogajal-

sko skupino. Glede zahteve sindikatov javnega sektorja, da se pogajajo tudi o masi za plače in ne samo o načinu znižanja teh sredstev, pa je Janša dejal, da ni v pristojnosti vlade, da spreminja število, ki jo je potrdil parlament. Zahteve, da se masa sredstev za plače poviša, so po premierovih besedah popolnoma nerealne.

Predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije Branimir Štrukelj pa je povedal, da se je 13 protestnih shodov po Sloveniji skupaj udeležilo okrog 13.700 ljudi, skupaj z Ljubljano, kjer je bilo okrog 10.000 udeležencev, pa krepko čez 20.000. Okrog 1000 ljudi se je zbralo tudi na protestnem shodu pred ljubljansko univerzo.

Stavko so komentirali tudi v opozicijskih strankah. Zakoni, ki jih sprejema vlada, gredo v smer zavestnega krčenja javnega sektorja brez resnih analiz in posledic za delovanje države, je za STA dejal vodja poslanske skupine SD Janko Veber. Po mnenju Pozitivne Slovenije vlada skuša odgovornost za stavko prenesti na sindikate, zato je jeza v javnem sektorju razumljiva. (STA)

FJK - Bivši načelnik svetniške skupine odhaja k Montiju

Moretton je zapustil DS Travanut novi načelnik skupine

TRST - Demokratska stranka je včeraj izgubila načelnika svoje svetniške skupine v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine. Stranko je namreč zapustil Gianfranco Moretton, ki je svojo odločitev sporočil novinarjem po koncu včerajšnje popoldanske seje svetniške skupine, na kateri je podal odstop. Moretton se bo namreč pridružil novemu političnemu gibanju, ki bo na prihodnjih deželnih volitvah izrazil liste italijanskega premiera Maria Montija, preostali del tekočega mandata pa bo prebil v vrstah mešane skupine. Na Morettonovo mesto prihaja kot novi načelnik svetniške skupine DS Mauro Travanut, ki je bil doslej namestnik načelnika, to funkcijo pa bo odslej opravljal Franco Brussa.

Moretton odhaja, ker je po njegovih besedah DS opustila izvirni projekt nekdanjega tajnika Walterja Veltronija, ki se je zavzemal za oblikovanje evropske in svetovno usmerjene stranke, in se močno prevesila v smer zavezništva na

GIANFRANCO MORETTON

levici, do takih odločitev z vrha pa je prišlo tudi na krajevni ravni. Po njegovih besedah so stranko začeli zapuščati tako parlamentarci kot tudi krajevni upravitelji. Zdaj že bivši vidni predstavnik DS namerava skupaj s »prebežnikoma« iz lastne stranke Mariom Pertoldijem in Alessandrom Maranom ter z bivšim parlamentarcem Ljudstva svobode Ferruccim Sarom in predstavniki civilne družbe sodelovati pri načrtu oblikovanja Montijevega gibanja tudi v FJK, ki bo na prihodnjih deželnih volitvah imelo

MAURO TRAVANUT

tudi kandidata za predsednika dežele.

Morettonovo odločitev je obžalovala deželna tajnica DS in kandidatka za predsednico dežele Debora Serracchiani, ki se z njegovo izbiro ne strinja, saj je po njenih besedah v stranki prostor za različne glasove, tudi za reformiste in zmerne liberalce. Vsekakor DS gre enotno naprej s ciljem, da zmaga na volitvah in da se zamenja deželna vlada, je novinarjem dejala Serracchianijeva, ki je tudi poudarila, da so to potrdili tudi vsi ostali strankini deželni svetniki.

TOLMEČ - Karabinjerji oddelka ROS preprečili »hollywoodski« beg iz zavora

Zapornika nista dočakala helikopterja

TOLMEČ - Zapor v Tolmeču je najbolj zastražen in varen med vsemi zapori Furlanije-Juljske krajine, obsojenci v njem prestajajo najdaljše kazni (tudi do smrtne). Med njimi so tudi mafijci in drugi morilci. Nek zapornik pa je v sodelovanju s sorodniki in znanci izdelal zapleten načrt za neverjetno spektakularen pobeg iz zavora. V slogu najboljših hollywoodskih akcijskih filmov naj bi s sokaznjencem pobegnila celo s helikopterjem, ki bi moral dvorišče zavora preleteti prav v času, ko si zaporniki privoščijo oddih. S helikopterja naj bi na dvorišče spustili lestev iz vrvi, ubežnika pa bi se tako izognila prometnim blokadam in kontrolam.

Načrt, ki je predvideval tudi preprodajo hašiša in orožja ter podkupovanje paznikov, se je izjalovil po zaslugi posebnega operativnega oddelka karabinjerjev ROS iz Vidma. Karabinjerji so v sodelovanju s tolmeškim tožilstvom zaradi suma poskusa pobega iz zavora, korupcije, trgovine z mamilami in orožjem natakili lisice štirim ljudem ter izvedli 12 hišnih preiskav pri prav tolikih osumljencih v Furlaniji-Juljski krajini,

Strogo zastraženi zapor v Karnijskih Alpah

Lombardiji in Piemontu. Osrednja osebnost v tej zgodbi je Maurizio Alfieri, 50-letnik iz kraja Corsico pri Milanu, ki je bil pred leti obsojen na 21 let zavora zaradi poskusa umora, ugrabitve, roba, prodaje droge in

posedovanja orožja. Njegov življenjepis je bil že bogat s kriminalnimi podvigi, ko so mu leta 2004 v zaporu v Bologni zaradi do-brega vedenja dodelili nekajdnevno prostost. Alfieri je »nagrado« izkoristil tako, da

se je s pajdašema odpravil v predmestje Milana in ustrelil nasprotnika, ki je čudežno preživel. Alfieri prestaja kazen v samici v Tolmeču, med zaporniki pa uživa določen ugled. Na spletu so bila objavljena njegova pisma iz zavora, v katerih je trdil, da pazniki nad njim in drugimi zaporniki redno izvajajo nasilje. Preiskovalci sumijo, da je namenoma povzročal napetosti, da bi preusmeril pozornost in načrtoval pobeg.

Na helikopter naj bi z Alfierijem po predvidevanjih splezal tudi 34-letni nekdanji pripadnik specialne enote italijanske vojske (amfibijskega polka »Lagunari«), obenem pa tudi nekdanji ubijalec kalabrijske mafije 'ndrangheta Valerio Salvatore Crivello, ki je v Karniji v priporu. Še kot mladenič je sodeloval v krvavih spopadih med kalabrijskimi skupinami, po poskusu umora vidnega predstavnika enega izmed »klanov« pa se je preselil v Piemont in pozneje v Preganzio pri Trevisu. Tam so ga marca lani aretirali v okviru obsežne preiskave »Pajčevina« proti kalabrijski mafiji. Obsodbe baje še ni bilo.

Ostala dva aretiranca sta Alfierijev brat

Romolo, ki je v zapor pošiljal drogo ter podkupljeni paznik, drugih dvanajst oseb pa je osumljenih sodelovanja z njimi. Karabinjerji oddelka ROS so po pisanju spletne izdaje dnevnika Messaggero Veneto ugotovili, da je Alfieri najprej poskusil podkupiti paznika: naročil mu je, naj mu pomaga prethotapiti v zapor nekaj hašiša. Paznik je takoj obvestil svoje sodelavce, ki so v nadaljevanju preiskave večkrat zaplenili drogo in ugotovili, da z Alfierijem že sodeluje drug paznik. V skupnico se je zatem vključil karabinjer pod krinko, ki je preiskovalcem omogočil razkriti delovanje organizacije.

Med oktobrom in decembrom so zaplenili več hašiša in nož, aretirali Romola Alfieri in ugotovili identiteto podkupljenega paznika. Zatem so identificirali še drugega nesojenega ubežnika (Crivella) in zunanje sodelavce združbe. Alfieri je v zaporu z razpečevanjem hašiša zbiral denar za podkupovanje drugih paznikov in organizacijo bega. Po načrtih naj bi člani združbe najeli helikopter in prisilili pilota, da preleti tolmeški zapor. Resničnost včasih presega domišljijo ... in filmske scenarije. (af)

FJK - Odzivi pri slovenskih političnih predstavnikih po znižanju števila deželnih svetnikov

Postavlja se problem zastopanosti tako političnih kot narodnih manjšin

Razen DS vsi ostali hudo kritični - Pod vprašajem zlasti možnost izvolitve Slovencev v italijanskih strankah

TRST - Med političnimi predstavniki, ki pripadajo slovenski narodni skupnosti, prevladuje - z izjemo Demokratske stranke - zelo negativna ocena odločitve italijanske poslanske zbornice, ki je znižala število članov deželnega sveta Furlanije Julijske krajine, kar je razvidno iz izjav za naš dnevnik oz. sporočil za javnost. Za deželnega svetnika Mavrične levice **Igorja Kocijanciča** »je skoraj paradoksalno, da se ravno teden pred slovesno sejo deželnega sveta, ki bo obravnavala posebni statut FJK, ki je tak tudi zaradi prisotnosti jezikovnih manjšin, ta dežela, ki se danes verjetno lahko nanaša na svojo posebnost izključno zaradi prisotnosti drugih narodnosti na lastnem ozemlju, v bistvu znajde v položaju, ko bo ob obstoječi zakonodaji in obstoječih volilnih pravilih zelo težko, da bo kdo od predstavnikov teh skupnosti dejansko lahko izvoljen v deželni svet.« Kocijancič, ki med drugim opozarja, da deželi Dolina Aosta in Tridentinska-Južna Tirolska prav na osnovi posebnih statutov nista dovolili, da jima vsilijo znižanje svetnikov, meni, da smo zdaj »v takem položaju, v katerem je edina možnost olajšane izvolitve slovenskega predstavnika, ki sloni na možnosti dogovora Slovenske skupnosti s kako drugo stranko, toliko bolj tvegana, ker se krčijo razpoložljiva mesta in je seveda tudi razpoložljivost do takih ali drugačnih dogovorov znatno manjša, kot bi lahko bila.«

Tudi za deželnega svetnika SSK **Igorja Gabrovca** take vrste krčenje stroškov dejansko znižuje možnost zastopanosti tako političnih kot narodnih manjšin. Za Gabrovca to ni toliko problem SSK, saj ima slednja v primeru dogovora z večjo stranko še vedno nespremenjen 1-odstotni volilni prag, ampak je problem za vsakega drugega Slovenca, ki kandidira na katerikoli listi večinskih strank. Na dlani je, da če je danes za izvolitev Slovenca na katerikoli italijanski listi potrebno določeno število preferenc, se to število s krčenjem razpoložljivih mest zviša in je gotovo huda izguba, meni Gabrovec, za katerega je zgrešen že sam princip, da se oteži zastopanost političnih manjšin oz. manjših strank, kot sta npr. SKP in Italija vrednot: »Ko se težji pogoji za izvolitev predstavnikov, to nagraduje velike in močne stranke in ošibi oz. onemogoča nastop majhnim, kar je nasprotje kapilarne zastopanosti na teritoriju.«

Za slovenskega predstavnika Demokratske stranke **Štefana Čoka** je bila odločitev italijanskih parlamentarcev pričakovana, saj se je zanj izrazila velika večina strank in je bila posledica vsesploš-

nega občutka, da je vsekakor potrebna globoka reforma politike in izvoljenih teles na vseh ravneh. Pri tem Čok poudarja, da je DS že pred časom podprla znižanje števila deželnih svetnikov, ker je bilo to konec koncev pričakovanje velike večine volivcev.

Kar se tiče izvolitve Slovencev, vsekakor nova sestava deželnega sveta pomeni, da bo izvoljeno manjše število svetnikov, pravi Čok, ki ne ve, »kakšne preglednice lahko ustvari tistim strankam, ki se poslužujejo volilnega sistema za olajšano zastopstvo (mišljena je tu SSK). To ustvarja predvsem preglednice kandidatov, ki kandidirajo po normalnem sistemu,« pravi slovenski predstavnik DS, ki dodaja, da se bodo tudi Slovenci znotraj te stranke morali potruditi, da evidentirajo take kandidate, ki bodo sposobni zbrati zadostno število preferenc za izvolitev.

Odločitev italijanske poslanske zbornice je včeraj obžalovala tudi Slovenska skupnost, katere deželni tajnik **Damijan Terpin** v sporočilu za javnost ugotavlja, da je bila ustavna sprememba odobrena brez upoštevanja prisotnosti narodnih manjšin

Bodo v prihodnje v deželnem svetu še slovenski predstavniki?

ARHIV KROMA

ter potrebe po njihovem ustreznem zastopstvu in ne da bi bilo obravnavano vprašanje zaščite slovenske manjšine na ozemlju FJK. Za SSK, ki se vsekakor zahvaljuje poslancema narodnih manjšin Bruggerju in Zellerju za podporo, predstavlja odločitev poslanske zbornice neposredno zni-

žanje ravni zaščite Slovencev v Italiji in se bo nedvomno poznalo že na bližnjih deželnih volitvah, ko tvegamo, da bo le SSK imela konkretne možnosti za potrditev svojega svetnika. Za ostale stranke, in še posebno za Demokratsko stranko, znižanje deželnih svetnikov predstavlja veliko

nevarnost za neizvolitev slovenskih kandidatov, upoštevati je namreč treba, da bo tržaško okrožje izgubilo eno ali dve mesti, eno manj pa bo imela tudi Gorica.

S tiskovnim sporočilom se je oglašil tudi predsednik tržaškega pokrajinskega sveta **Maurizio Vidali**, ki ravno tako pripada SSK, za katerega je odločitev poslanske zbornice dodaten dokaz, da ima italijanski parlament glede zaščite in zastopanosti manjšin dvojno mero, saj se ni dotaknil števila deželnih svetnikov v Dolini Aoste in na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, medtem ko bo v FJK veliko težje izvoliti predstavnike slovenske narodne skupnosti: »Ali ne bi bilo bolje razpoloviti plače deželnih svetnikov in ukiniti preživnine? S tem bi gotovo prihranili mnogo več in bi bila zastopanost manjšin v večji meri zajamčena,« meni Vidali, ki ugotavlja, da je v tem trenutku »v modi rezati vse, od pokrajin do majhnih občin in rajonskih svetov, medtem ko tam, kjer bi morali resnično rezati, se pravi v parlamentu, ne režejo niti enega stolčka in niti enega tolikih privilegijev, tam pa bi resnično prihranili.« (iž)

ČEDAD - Kandidatka DS za parlament Tamara Blažina s slovenskimi organizacijami v Benečiji

Pogovor o konkretnih problemih

Šola v Špetru - Razširitev dvojezičnega šolstva in možnost učenja slovenščine na višji srednji šoli - Nujna pozornost gospodarskemu razvoju

Senatorka Tamara Blažina se je v Čedadu srečala s predstavniki slovenskih ustanov v Benečiji

NM

ČEDAD - Kandidatka Demokratske stranke za poslansko zbornico senatorka Tamara Blažina je včeraj z obiskom v Benečiji začela serijo srečanj po teritoriju, da bi od predstavnikov slovenskih krajevnih organizacij in društev neposredno slišala, v kakšnih pogojih delujejo, s katerimi težavami se spopadajo oziroma katera so njihova pričakovanja za prihodnost.

Slovenska kandidatka za parlament je v Čedadu, kjer so jo sprejeli predstavniki Inštituta za slovensko kulturo, KD Ivan Trinko, časopisov Novi Matajur in Dom ter špetrske dvojezične šole, izpostavila pomen vladnega omizja za vprašanja slovenske manjšine, ki je po njenem mnenju lahko zelo koristen inštrument, a ga je treba primerno izkoristiti. Poudarila je tudi potrebo po celovitem zakonu za šolstvo, da ne bi bile naše šole pod udarom vsakič, ko ministrstvo sprejme kak nov odlok. Med prednostna vprašanja pa po njenem sodi tudi sprejetje novega volilnega zakona oziroma zagotovitev slovenskega zastopstva, da ne bo naša skupnost na vsakih volitvah odvisna od dobre volje posameznih strank.

Predstavniki slovenskih organizacij iz videmske pokrajine pa so senatorki povedali, da je zanje prednostno vprašanje razširitev dvojezičnega izobraževanja v Terske doline, mladim iz Nadiških dolin pa je treba nuditi možnost učenja slovenščine tudi na višji srednji šoli. Slovenščina bi lahko bila na primer izbirni kurikularni predmet na višjih srednjih šolah v Čedadu. Blažinova se je seznanila tudi s stanjem na dvojezični šoli v Špetru, kjer se zadeve zelo počasi rešujejo. Izvršni načrt za obnovitvena dela naj bi bil sicer v kratkem zaključen, vsekakor pa je že sedaj jasno, da na obnovljenem starem šolskem sedežu ne bo dovolj za vse dejavnosti dvojezične šole, ki kljub težavam še naprej konstantno rase. Kar zadeva zaščitni zakon za slovensko manjšino, pa so gostitelji slovenski senatorki povedali, da je ključna ohranitev postavke za gospodarski razvoj krajev v videmski pokrajini, kjer je prisotna naša skupnost. Slovenski predstavniki so Blažinovi tudi izrazili svojo zaskrbljenost zaradi širjenja protislovenskih stališč v Reziji in Nadiških dolinah. (NM)

RIM - Roberto Staffa obtožen izsiljevanja, podkupovanja in izdajanja uradne skrivnosti

Javni tožilec iz Trsta v rimski zapor

V svojem uradu v sodni palači je imel spolne odnose s transseksualci - Posneli so ga s skrito TV kamero - V Trstu je služboval v osemdesetih letih

RIM - V osemdesetih letih je v Trstu vodil preiskave proti mednarodnim tihotapcem mamil, po premestitvi v Rim pa so ga včeraj aretirali, potem ko je imel v svojem uradu v sodni palači spolni odnos s transseksualcem. Roberto Staffa, 55 let, je sedaj obtožen izsiljevanja, podkupovanja in izdajanja uradne skrivnosti.

Javnega tožilca je spravil za zapahne eden od transseksualcev, s katerimi je imel - tako naj bi pokazali filmski posnetki - Staffa spolne odnose. Tovrstna razmerja naj bi trajala že nekaj časa. Javni tožilec naj bi v zameno za odnos s transseksualci slednjim omogočil nekatere »olajšave« pri sodnih postopkih.

Eden od njih naj bi po aretaciji v okviru akcije proti prostituciji razkril drugemu rimskemu javnemu tožilcu, Barbari Zuin, kaj naj bi počel Staffa v svojem uradu. Rimsko tožilstvo je o zadevi obvestilo pristojno tožilstvo iz Perugia, slednje je odredilo namestitve skrivnih mikrofонов in televizijskih ka-

mer v uradu Roberta Staffe. Tako so lahko preiskovalci posneli, kar je Staffa počel v svojem uradu s transseksualci. Sodnik za predhodne preiskave iz Perugia je izdal nalog o aretaciji, tako so včeraj karabinjerji odpeljali javnega tožilca v zapor.

Roberto Staffa je bil v osemdesetih letih prejšnjega stoletja dobro znan v tržaških sodnih krogih. Po rodu iz Neaplja je še zelo mlad postal namestnik javnega tožilca v Trstu. Vodil je celo vrsto preiskav proti tihotapcem mamil. Trst je takrat predstavljal nekakšna vrata za prehod mamil z evropskega vzhoda v zahodno Evropo. Te poti so se poslužile številne kriminalne organizacije. Staffa je koordiniral številne akcije proti tihotapcem, številni so končali v zaporu in bili tudi obsojeni.

Trst je zapustil maja 1989. Višji sodni svet ga je premestil, ker je bil Staffa med podpisniki pisma, s katerim so številni Tržačani izrazili solidarnost podjetniku Sandru Monciniju, ki so ga

Roberto Staffa

aretirali v Združenih državah zaradi tihotapljenja pedopornografskih revij in filmskih posnetkov. Pismo je bilo poslano sodnikom v Los Angelesu pred procesom, na katerem je bil Moncini

nato obsojen na eno leto in en dan zapore, na globo v višini 200 dolarjev in na dve leti nadzorovane svobode.

Višji sodni svet je izdal zaradi očitno neprimerne podpisa Staffi opomin in ga premestil v Benetke.

V mestu v laguni je bil soudeležen na procesu proti vodji tolpe iz Brente Feliceju Manieru, ki je bil obsojen na 19 let zapore. Sledila je premestitev v Rim, kjer je bil član krajevnega protimafijskega oddelka, med drugim pa je za kratek čas sodeloval tudi pri preiskavi o izginitvi Emanuele Orlandi. Višek njegovega službovanja v Rimu predstavlja preiskava o nezakonitih splavih v zdravstveni strukturi Villa Gina, eni od klinik družine Maria Spalloneja, zdravnika Palmira Togliattija. Na procesu leta 2002 sta bila Ilio in Marcello Spallone, brat in vnuk ustanovitelja, obsojena na 20 let zapore.

A tisto se je dogajalo pred dobrim desetletjem. Včeraj je tudi nekdanji tržaški javni tožilec končal za zapahi. **M.K.**

MIRAMAR »Vzgojni« morski park

Tržaška občina in Miramarski morski park, ki ga upravlja Svetovni sklad za naravo WWF, sta včeraj podpisala protokol o sodelovanju, da bi spodbudila vzgojne pobude na področju zaščito narave in širitve kulture trajnostnega razvoja ter zaščite naravnih vrednot tržaške obale.

Na podlagi protokola, pri katerem sodelujeta občinsko odborništvo za vzgojo in občinsko odborništvo za okolje, bodo v prihodnjih mesecih priredili vrsto pobud na področju okoljske vzgoje za šole. Nadalje bodo spodbudili raziskovanje morskega okolja in obale, predstavniki Miramarskega parka pa bodo dijakom približali zaščiteno morskoko okolje, ki obsega kakih 30 hektarjev morske površine.

Miramarski morski park je edino zaščiteno morskoko območje v deželi, ustanovljeno je bilo leta 1986, ministrstvo za šolstvo ga je priznalo kot »vzgojni subjekt za okoljsko vzgojo«, vsako leto pa ga obišče kakih 6 tisoč učencev in dijakov.

SINDIKAT - Drugače bo usoda območja neznana, delavce pa čakajo le socialni blažilci

Trst mora brž odločiti, kaj naj bo namesto železarne

Trst mora takoj odločiti, kaj naj nastane na območju škedenjske železarne po njenem zaprtju. Deželna vlada ter lokalne uprave, delodajalske organizacije, sindikati in zdaj tudi družba Lucchini (oz. izredni komisar Piero Nardi) morajo torej čim prej zaključiti z delom, ki so ga začeli v okviru deželnega omizja. Konec novembra so namreč zastopniki deželne in lokalnih uprav izdelali dokument o proizvodni preobrazbi železarne in bodoči namembnosti območja, zadevni programski sporazum pa naj bi podpisali na ministrstvu za gospodarski razvoj v marcu.

Toda zdaj je treba pohiteti, pravi pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sinovich, ki smo ga včeraj vprašali za oceno glede odločitve italijanske vlade, da vključi Trst na seznam kriznih industrijskih območij. Če je namreč po eni strani dobrodošla vest, da bo država ponudila pomoč in tudi denarna sredstva za preporod tega območja, je po drugi jasno, da je treba o bodoči namembnosti odločiti na lokalni ravni. Kar pa je še predvsem kočljivo, je vprašanje zaposlenih. Po novem bodo železarno zaprli še pred predvidenim rokom konec decembra leta 2014. Kaže namreč, da bo do tega prišlo že letos.

Nujno je torej, da se na lokalni ravni čim prej določi novo namembnost območja in ves povezan postopek. Spomnimo naj, da sloni zgoraj omenjeni dokument na predlogu, da bo območje namenjeno za industrijske dejavnosti in so jasno zapisana pravila in pogoji za nadaljnji postopek. Načrt predvideva nadzorovano zapiranje železarne, obenem pa izvajanje socialnega načrta za zaščito delovnih mest. Dalje so zapisani ukrepi za upoštevanje okolja ter ustanovitve subjekta, ki bo zadolžen za prehod in za upravljanje novih dejavnosti. Dokument je temelj programskega sporazuma z Rimom glede postopnega zaprtja in preobrazbe železarne, ta programski sporazum pa naj bi podpisali na ministrstvu za gospodarski razvoj v marcu.

Vendar odpira nenadna pospešitev dogajanja nekatera vprašanja, začenši z usodo zaposlenih. Sindikati so soglašali z uvajanjem socialnih blažilcev ob postopnem zapiranju železarne in načrtovanju novih dejavnosti, ko naj bi tudi nastala nova delovna mesta. Zdaj pa se lahko odpre pot, ki je v resnici neznanka. Kaj bo namreč z delavci v morebitni dopolnilni blagajni, ko se ne bi znali politiki zediniti glede prihodnosti? To je navsezadnje predpogoj, da se prikažejo novi podjetniki, ki bodo pripravljene vlagati. Rim je pač zagotovil finančne prispevke, toda glavno besedo morajo imeti zasebniki, začenši z družbo Lucchini (oz. bankami), ki je lastnica železarne. Komisar Nardi, ki je zadolžen za izplačilo Lucchinijeva dolga, ima glede na zadnji razplet precej manevrskega prostora.

Zadeva je skratka jasna. Rim je ponudil pomoč, toda deželna in lokalne uprave morajo to čim prej izkoristiti. Parlamentarne in deželne volitve so lahko ovira, ali pa ne. Problem je v tem, da se tu križajo veliki interesi. Eni hočejo premakniti del prostocarske cone iz starega pristanišča v Škedenj, drugi pa tega nočejo in vidijo v železarni dodatno območje za pristanišče. Nekateri še podpirajo gradnjo plinskega terminala v Žavljah, ki bi ga povezali z električno družbo Elettra za dobavo električne energije. Toda Elettra proizvaja elektriko na podlagi plina iz železarne. Denarja iz medministrskega sklepa Cip6 pa ne bo več. Zato je zaskrbljenih tudi 40-50 zaposlenih v Elettri ...

Gre torej za zapleteno zadevo, za katero so imeli politiki več kot deset let časa, da jo razvozljajo. Tega niso storili in je treba zdaj pohiteti. Pristojni tržaški občinski odbornik Fabio Omero je včeraj povedal, da je potrebno za preobrazbo najmanj eno leto, in zahteval od Lucchinija predstavitev ustreznega načrta. Poudaril je tudi, da je nujno privabiti nove podjetnike. Deželna, pokrajinska in občinska uprava načelno soglašajo, da je treba kaj storiti. Vprašanje je, kdaj in še predvsem kaj bodo storile.

Aljoša Gašperlin

Na območju škedenjske železarne naj bi v prihodnosti nastale nove okolju prijazne industrijske dejavnosti

KROMA

TRG DELA - Obisk pri Valentini Ciacchi v eni od tržaških agencij za posredovanje dela

Mladi in stari iščejo zaposlitev

Od 50 do 60 novih vpisov na teden: nekoč Romuni, danes tudi delavci tovarne Sertubi - Delodajalci pogosto iščejo že usposobljene specialiste »po meri«

»Zdravo, Valentina! Zame nimaš službe, kajne?« »Žal ne. Ko bo kaj novega, te bom poklicala.« Podobnih kratkih dialogov je v agencijah za zaposlovanje in posredovanje dela vse več, saj se število iskalcev zaposlitve iz tedna v teden veča. Žal pa je povpraševanje po delavcih strmo padlo, razpoložljivih delovnih mest je malo.

Agencije za posredovanje dela v skopih obrisih delujejo tako. Podjetje, ki potrebuje novo delovno silo, se obrne na agencijo, le-ta poišče primerne delavce in (če jih najde) sklene več pogodb: eno z delodajalcem in po eno z vsakim delavcem, ki je tako zaposlen preko agencije. Slednja skrbi tudi za njihove plače. V Trstu je teh agencij veliko, to so Manpower, Adecco, Metis, Maw Men, Umana, Randstad, Start People, Gi Group in druge. Valentina Ciacchi, Slovenka s Kolonkovca, že nekaj let dela v tržaški podružnici milanske agencije Obiettivo Lavoro v Ulici Giulia, kjer ima sodelavci vsak dan opravka z velikim številom iskalcev zaposlitve: »V zadnjih dveh letih se je njihovo število zelo povečalo, trenutno beležimo od 50 do 60 novih vpisov na teden.«

Agencije obiščejo najrazličnejši ljudje - od mladih, ki se po maturi ne nameravajo vpisati na univerzo, do svežih univerzitetnih diplomirancev in starejših oseb. Slednje obiščejo agencijo, ker so v zadnjem letu izgubile službo, opustile svojo obrt ali pa so se znašle v programu socialnih blažilcev. Marsikdo je zelo izkušen. »V zadnjih tednih je prišlo vsaj deset delavcev tovarne Sertubi, večinoma so to vozniki velikih viličarjev.« Delavci so v dopolnilni blagajni, v tem času pa lahko iščejo drugo zaposlitev. Ko nova delovna pogodba poteče, se dopolnilna blagajna nadaljuje.

»Tujih državljanov je seveda veliko, večinoma so to Srbi in Albanci. Ko je Romunija vstopila v Evropsko unijo, je bilo v naši agenciji ogromno Romunov, to je bil pravi naval. Moški so večinoma zidarji ali tesarji, ženske pa negovalke in čistilke. Za tujce pa na splošno velja, da so pripravljeni sprejeti katerokoli službo. Večinoma se tujci lažje zadovoljijo, saj vedo, da bo tukajšnja služba težko podobna tisti v domovini. Razni Romuni so bili doma na primer na odgovornih mestih, tu pa morajo začeti znova. Italijani, ki imajo določene izkušnje, pa večinoma iščejo zaposlitev predvsem v sektorju, ki ga že poznajo. To vsekakor ne velja za vse. Imaš

tudi prodajalko, ki je po dvajsetih letih izgubila službo in hoče čim spet delati, kar koli,« razlaga Valentina. Prekine naju ženska srednjih let - tujka, ki išče zaposlitev. Pogovarjata se, na koncu pa jo Valentina vpraša, ali je vsaj mož našel službo. »Da, čeprav samo za mesec dni. Vseeno je boljše kot nič,« se tolaži gospa.

Agencije se v tem obdobju kot omejeno spopadajo z rastočim številom iskalcev zaposlitve in zelo skromnim povpraševanjem po delovni sili. Kakšno službo pa je lažje najti? »Mi veliko delamo s šolskimi in drugimi menzami, kjer potrebujejo predvsem ženske. V teh primerih pa so pogodbe zelo kratke ali celo na poziv.« To pomeni,

da je delavka na razpolago in če jo pokličejo ob 10. uri, mora biti opoldne v službi. Te oblike zaposlitve so v glavnem primerne za ženske z otroki, ki so ob uri kosila v šoli. »Do lani smo imeli tudi veliko zidarjev, zdaj pa se je delo na gradbiščih zaključilo in so ostali doma. Upam, da bomo v kratkem spet zaposlili tri zidarje,« pripoveduje Valentina. Nekaj se še premika v supermarketih, kjer občasno iščejo prodajalke in prodajalce, drugače pa trg dela otokno miruje.

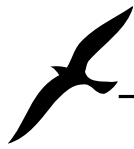
Delodajalci so po drugi strani pogosto zahtevni, saj iščejo zelo specializirane delavce - delovno silo »po meri«. Neko podjetje že več mesecev sprašuje po kleparju, specializiranem za odstranjevanje salonitnih kritin »in končno smo ga našli!« Lani pa je agencija zamenj iskala električarja, ki bi bil usposobljen za delo na dvignjenih ploščadih. Dva električarja sta imela izkušnje s ploščadmi, a to ni bilo dovolj, ker uradno nista bila usposobljena. Tečaj in vajeništvo pa so za podjetja strošek, ki se mu raje odrečejo (čeprav so se državne podpore za vajeništvo pred kratkim povečale). Še naprej iščejo že usposobljene delavce, po možnosti tudi mlade in diplomirane.

Aljoša Fonda

Zgoraj Valentina Ciacchi v agenciji; desno: Še največ povpraševanja je v šolskih menzah, kjer pa so delovne pogodbe večinoma zelo kratke

KROMA

ZAHOĐNI KRAS - Danes seja rajonskega sveta v Ljudskem domu

Križ z lekarno v Križu

Na sejo povabljeni tudi odborniki za socialne zadeve iz Trsta Famulari in Devina-Nabrežine Kobau - Podžupan Veronese pojasnil, zakaj dežela ni odobrila predloga o lekarni v Križu

Kdaj bo Križ dobil svojo lekarno in ali jo bo sploh dobil? To vprašanje bo v ospredju današnje seje zahodnokraškega rajonskega sveta, ki bo nalašč za to priložnost v Križu. Potekala bo v Ljudskem domu, začela se bo ob 19. uri, napovedana pa je prisotnost tako tržaške občinske odbornice za socialne zadeve Laure Famulari kot njene devinsko-nabrežinske kolegice Tatjane Kobau, ter slovenskih deželnih svetnikov Igorja Kocijančiča in Igorja Gabrovca.

Vprašanje lekarne v Križu se je postavilo lansko pomlad, ko je deželna uprava z razpisom ponudila možnost za odprtje novih lekarn. Z njim sta se »spoprijeli« tako tržaška kot devinsko-nabrežinska občinska uprava, saj spada Križ ozemeljsko pod obe občini (in deloma tudi pod zgoniško).

Devinsko-nabrežinsko občino je takrat vodila Retova desnosredinska uprava, se je včeraj na županstvu spomnil sedanjí podžupan (in v prejšnji mandatni dobi svetnik opozicije) Massimo Veronese. V občini delujeta sedaj dve lekarni: v Nabrežini in Sesljanu. Konec lanskega aprila je občinska uprava odobrila sklep z zahtevo po dodatni lekarni in ga poslala deželni upravi. »V sklepu pa ni jasno določila, kje naj bi odprli novo lekarno,« je podčrtal Veronese. V dokumentu je bilo omenjenih kar šest možnosti: ob Križu (na ozemlju devinsko-nabrežinske občine) in Devinu še štiri v drugih krajih.

Levosredinska opozicija se ni strinjala s tako izbiro, ki v bistvu ni bila izbira. Predlagala je, naj bi v občini odprli novo lekarno v Devinu, občinska uprava pa naj bi se s tržaško občinsko upravo domenila za odprtje nove lekarne v Križu, in sicer na ozemlju tržaške občine. Predlog pa ni prodr.

Tržaška občina je res predlagala novo lekarno v Križu, v svojem načrtu pa je omenila tudi odprtje nove lekarne v Naselju sv. Sergija.

O novih lekarnah je pred nekaj tedni razpravljala deželna uprava in je zavrnila tako predlog devinsko-nabrežinske kot tudi tržaške občinske uprave. »V primeru predloga Retove uprave so na deželi ocenili, da je sklep nedodelan, saj ni iz njega jasno razvidno, kje naj bi odprli novo lekarno,« je pojasnil Veronese. »Tako je občina dejansko izgubila lepo priložnost, da bi v kratkem dobila še tretjo lekarno. Ta je - glede na število prebivalstva in na razširjenost občinskega ozemlja - povsem potrebna,« je ocenil Veronese, in pojasnil, kdaj naj bi

lahko postalo vprašanje nove lekarne v devinsko-nabrežinski občini spet aktualno: »Po vsej verjetnosti bo treba počakati še dve leti, da deželna uprava izda nov razpis za nove lekarne na deželnem ozemlju. Takrat bomo gotovo posegli bolj preudarno kot Retova uprava,« je zagotovil devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese.

Deželna uprava je zavrnila tudi predlog tržaške občinske uprave. Deželni tehniki so menili, da je predlog preveč »meglen«, tako ni prodrli niti nova lekarna v Križu, niti nova lekarna v Naselju sv. Sergija. V tržaških političnih krogih so tako odločitev že spet ocenili kot ukrep proti tržaškemu ozemlju v korist furlanskemu.

Levo Massimo Veronese; desno: ali bo Križ vendarle dobil lekarno?

KROMA

Nova lekarna v Križu ostaja na Zahodnem Krasu vsekakor aktualna. O njej je večkrat potekala razprava v rajonskem svetu, številni svetniki so se zavzeli zanjo. Odločitev rajonskega sveta, da po-

sveti temu vprašanju posebno pozornost in povabi na rajonsko sejo upravitelje z obeh občin, ni torej nič čudnega. Vprašljivo pa je, ali se bo iz tega kaj izcimilo. **M.K.**

DEVIN-NABREŽINA - Po odkritju trupla pogrešanega Josipa Legiše

Tragedija odjeknila

Zahvala družine vsem, ki so sodelovali pri iskanju - Pel je tudi pri Jezeru v Doberdolu

V devinsko-nabrežinski občini je žalosten konec enotedenskega iskanja Josipa (Pepija) Legiše včeraj močno odjeknil. »Konec prejšnjega tedna in začetek tega je iskanje pogrešanca "prevzelo" celo občino, številni naši občani so sodelovali pri njem, saj je bil Pepi Legiša zelo znan in priljubljen v naši skupnosti,« je včeraj povedal devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja.

Usoda je hotela, da se je življenjska nit Josipa Legiše pretrgala prav v bližini kraja, kjer je dolgo let služboval. V štivanski papirnici je nakladal papir, je povedala včeraj njegova hčerka Katja. Izginitev in dolgo iskanje, ki se je zaključilo s tragičnim odkritjem, sta močno prizadela družino.

Prav v tem tednu pa so lahko Legišovi spoznali, kako zelo je bil Pepi priljubljen v Štivanu in drugih vaseh devinsko-nabrežinske občine in tudi na goriškem Krasu, od Jamelj do

Doberdolu. Iskanja so se - ob gasilcih in predstavnikih varnostnih sil - udeležili številni domačini, prosto-

voljci. Žrtvovali so ure življenja v upanju, da bi vrnili Pepija družini. Ganjen od tolikšne nesebične pomoči, se je sin Božič včeraj njim, pa tudi silam javnega reda in vsem, ki so sodelovali pri iskanju, iskreno zahvalil.

Josip Legiša je bil klen možakar. Še do pred dvema letoma - takrat jih je imel skoraj osemdeset - sekal drva.

Rad je odhajal na dolge sprehode po tržaškem in goriškem Krasu. Bil je živahen, ljubitelj narave: sprehod od Medje vasi do Cerovelj, je bil zanj, kljub osmim križem, vsakdanjost. Rad je pel, pred pol stoletja se je pridružil Fantom izpod Grmade, potem je dvajset let pel v pevskem zboru Jezeru iz Doberdolu. Tudi tam so ga dobro poznali in cenili, tudi tam je imel mnogo prijateljev, in tudi tam je novica o tragičnem koncu iskanja boleče odjeknila.

M.K.

JUS PRAPROT TRNOVCA - Srečanje z upravo

Od dvojezičnosti do neupravičenega zidka

V ponedeljek, 21. januarja, je na devinsko-nabrežinskem županstvu potekal sestanek med domačo upravo, ki sta jo zastopala podžupan Massimo Veronese in odbornik za javna dela Andrej Cunja, ter delegacijo Jusa Praprota Trnovca, ki so jo sestavljali predsednik Franc Briščak, Jože Škerk, Boris Škerk in Pepi Zidarič.

V pogovoru so se dotaknili številnih težav, ki zadevajo krajevno in širšo skupnost, predvsem gradnje objekta-zidka v sklopu pokrajinskega projekta »Marketing Carso« na jurskem območju sredi Praprota, do katere je prišlo brez predhodnega privoljenja lastnika (domačega Jusa) in na katerem načrtuje Jus ureditev vaškega parka. Dogovorili so se, da bodo člani Jusa po skupnem ogledu območja pripravili dokončen načrt in ga predložili občinski upravi za odobritev. Opozoriti velja, da je pokrajinska uprava že zagotovila, da bo upoštevala morebitne predloge in bo ob spremembi načrta objekt premaknila na novo, določeno mesto.

Predstavniki Jusa so pri tem odločno vztrajali, naj občinska uprava zahteva od pokrajinskih oblasti vpis dvojezičnih imen va-

si na vseh topografskih kartah in besedilih ter vključitev vasi Trnovca na zemljevid, saj je danes ni. Gre navsezadnje za spoštovanje statuta Občine, ki zagotavlja dvojezičnost na njenem teritoriju. Upraviteljem so jusarji izpostavili še eno pomanjkljivost, in sicer dejstvo, da ni bila vas Trnovca vključena v opisni del panoja, pa čeprav je turistično zanimiva: tam nad 150 let deluje znana gostilna, več desetletij sta v vasi odprti osmici, pa še z umetniško in kulturno galerijo se lahko ponaša. Sama vas ima veliko skrbno ohranjenih hiš, ki ohranjajo staro kraško arhitekturo, ob teh pa je v bližnji okolici tudi več sledi prve svetovne vojne. Zato naj bi tudi v Trnovci postavili tak objekt, ki opozarja na projekt označevanja 1. svetovne vojne.

Predstavniki Občine so priznali upravičenost iznesenih zahtev in zagotovili, da se bodo zavzeli za njihovo ureditev. Da bi preverili še nekaj odprtih vprašanj, med katerimi je signalizacija, popravilo cest in zlasti ureditev križišča ter primeren dostop s pokrajinske ceste št. 6 v Praproto, se bodo upravitelji sestali v Praproto v petek, 1. februarja.

KARABINJERJI - Tehnologija jim je pomagala

S satelitskim sistemom našli ukradeni iPad

Karabinjerji so s pomočjo satelitskega sistema GPS ugotovili, kje se nahaja ukradeni tablični računalnik in ovadili osebo, ki ga je uporabljala. Neznanci so oktobra lani v pokrajini Treviso iz parkiranega avtomobila ukradli tablični računalnik iPad. Lastnik je kraljo prijavil karabinjerjem, ki so uvedli preiskavo, tehnologija pa jim je bila v veliko pomoč. V računalniku je namreč vgrajena satelitska naprava, ki je preiskovalcem omogočila z natančnostjo ugotoviti, kje je ukradeni iPad. Karabinjerji tržaškega preiskovalnega oddelka so Applov računalnik izsledili v neposredni bližini cerkve sv. Antona Novega v Trstu, in sicer v stanovanju 34-letnega senegalskega državljanca G. M. Med hišno preiskavo so v stanovanju dejansko našli tablični računalnik, Senegalca pa je doletela kazenska ovadba zaradi prikrivanja ukradenega blaga.

Tatici kradli denarnice v trgovini H&M

V trgovini H&M na Korzu Italia je v torek dopoldne prišlo do več skoraj sočasnih tatvin. Ženske, stari okrog 30 let, sta iz torbic raznih strank izmaknile denarnice, v dveh primerih je bilo poleg osebnih dokumentov tudi precej denarja: 80 in 250 evrov. Storički sta izginili, po dogodku je bila v trgovini na delu policija.

Predstavitel knjige

Pavla Merkùja

V prostorih občinskega arhiva v Ul. Larmora št. 17 bodo danes predstavili knjigo Pavla Merkùja z imeni krajev in ljudi v srednjeveških registrih na Tržaškem z naslovom »Nomi di persone e luoghi nei registri medievali del Capitolo di San Giusto in Trieste«. Delo je izdal založnik Deputazione di storia Patria per la Venezia Giulia v okviru zbirke Fonti. Knjiga se nanaša na obdobje med letoma 1307 in 1406 in ponuja sliko lokalnega prebivalstva v srednjem veku. Knjigo in avtorja bodo predstavili ob 17. uri predsednica založniške hiše Grazia Tatò ter docenta na tržaški univerzi Giovanna Paolin in Paolo Cammarosano. Vstop je prost.

Magris na liceju Dante

Na klasičnem liceju Danteja Alighierija v Ul. Giustiniano bodo danes slovesno praznovali 150. obletnico ustanovitve šole. Praznovanje se bo začelo ob 18. uri v veliki dvorani s svečanim govorom pisatelja Claudia Magrisa, ki je bil svojčas dijak tega liceja. Praznovanje je priredila bivša skupina dijakov in dijakinj, ki je nastala 3. decembra lani.

Posvet o pristanišču in prostocarinskih conah

Na Trgovinski zbornici je bil včeraj posvet, posvečen prostocarinskim conam glede na njihov pomen za promet blaga. Posvet je priredila Trgovinska zbornica in so se ga udeležili podjetniki, ki so aktivni v pristanišču, predstavniki finančne straže in meddeželne direkcije carinske uprave za deželi Veneto in FJK. Srečanje je bilko namenjeno za analizo postopkov, ki jim morajo slediti podjetja v tržaškem pristanišču s posebnim poudarkom na dejavnosti v prostocarinski coni. Posvet je bil po mnenju predsednika Trgovinske zbornice Antonia Paolettija zelo pomemben, ker je bil njegov namen prispevati k izboljšanju konkurenčnosti tržaškega pristanišča.

Nova knjiga Maria Vatte

V Glasbenem domu (Ul. Capitelli št. 3) bodo danes ob 18. uri predstavili novo knjigo duhovnika Maria Vatte »Il cammino accanto. Ancora buona domenica« (založnik Lint). V delu je zbranih 52 prispevkov, ki jih je duhovnik Vatta objavil v lokalnem italijanskem dnevniku. Knjigo bo predstavil duhovnik Pierluigi Di Piazza.

Mladi Giacomo Leopardi

V državni knjižnici »Stelio Crise« (Trg Giovanni XXIII št. 6) bo pisatelj in pesnik Claudio Grisancich danes ob 17. uri bral izbrana dela in odlomke, ki jih je Giacomo Leopardi napisal v mladostnih letih. Vstop je prost.

Delavnica za učitelje

Na tržaški univerzi bo na oddelku za matematiko v dvorani 3B (Ul. Valerio št. 12/1, poslopje H2 bis, 3. nadstropje) danes multidisciplinarna izobraževalna delavnica za učitelje. Srečanje bo od 16.30 do 18.30.

Posvet na MIB

Na sedežu menedžerske šole MIB (Trg Caduti di Nassiriya) bo danes ob 14.30 posvet, posvečen kriterijem za ocenjevanje nepremičnin. Srečanje prireja tržaška zbornica inženirjev.

Srečanje o fotografiji

Na Mednarodni visoki šoli za višje študije Sissa bo v dvorani št. 128 danes ob 17.30 novo srečanje, posvečeno fotografiji. Naslov pobude je Oko fotografa, predaval pa bo Andrea Tomicich.

Bonelli in njegovi stripi

V prostorih nekdanje ribarnice na tržaškem nabrežju se bo jutri začel niz 7 tematskih srečanj, posvečenih Sergiu Bonelliju in stripom. Prvo srečanje bo jutri ob 18. uri, udeležili pa se ga bodo avtorji stripov s protagonistom Nathanom Neverjem.

SKD BARKOVLJE - Prireditev privabila nenavadno veliko obiskovalcev

Nedeljsko popoldne v znamenju najlepših opernih in operetnih arij

Z leve
Francesco Cortese,
Miriam Spano,
Silvia Bonesso,
Tamara Ražem in
Damjan Locatelli

KROMA

Nedeljsko popoldne v prostorih barkovljanskega društva je minilo v znamenju najlepših opernih arij, ki so jih ob klavirski spremljavi Tamare Ražem Locatelli zapeli štirje solisti gledališča G. Verdi. Prireditev z naslovom *Od opere do operete - Pozdrav novemu letu* je privabila ogromno obiskovalcev, saj je bila dvorana tako rekoč napolnjena do zadnjega kotička, kar je še en dokaz več, da so obiskovalci SKD Barkovlje željni tovrstnih koncertnih dogodkov, hkrati pa tudi potrditev, da tovrstni, čeprav organizacijsko zahtevnejši projekti, imajo smisel in plodna tla.

Solisti Miriam Spano (sopranistka), Silvia Bonesso (mezzosopranistka), Francesco Cortese (tenorist) in Damjan Locatelli (baritonist) so program razdelili v dva dela; v prvem delu so se predstavili z opernimi arijami velikih skladateljev, v drugem delu pa so zapeli venček slovi-

tih operetnih napevov. Koncertni večer se je začel z arijo iz opere Glumači, ki jo je napisal italijanski operni skladatelj in libretist R. Leoncavallo. Nadaljevali so s Ferrarijevo arijo, ki sta jo zapeli sopranistka Spano in mezzosopranistka Bonesso, in z arijo iz komične opere Gaetana Donizettija Ljubezenski napoj. Večer je svoj prvi vrhunec dosegel z eno najbolj znanih arij, znamenito Nessun dorma iz Turandota. V vlogi Calafa je briljiral Francesco Cortese, ki je požel bučen aplavz s strani občinstva, pa tudi kar nekaj vzklikov »Bravo!«. V nadaljevanju smo v uri in pol slišali skoraj petnajst izsekov iz znanih del svetovne operne in operetne zakladnice. Občinstvo je dobro ogrel tudi baritonist Damjan Locatelli, ki je med drugim zelo občuteno zapel čudovito arijo iz Tosce. Za konec prvega dela nedeljskega koncerta pa so nastopajoči pripravili izsek iz Puccinijeve opere La Bohème, ki so ga zapeli v kvartetu.

Po krajšem odmoru so se na prizorišče skupaj s pianistko vrnili vsi štirje solisti, ki so svoj nastop nadgradili z obširnimi in radoživimi plesnimi vložki ter zapetimi dialogi. Začeli so z operetnimi arijami avstrijsko-madžarskega skladatelja Franza Lehàrja Vesela vdova, z opereto, ki velja za pravo uspešnico mednarodnih glasbeno-gledaliških odrov. Solisti so z najbolj karakterističnimi in priljubljenimi odlomki operet odlično uprizorili duh časa zlate secesije in tedanje visoke družbe. Občinstvo je toplo pozdravilo tudi izvedbo arije iz Benatzkyjeve operete Pri belem konjičku in tudi arijo iz operete Cin-ci-là.

Prelepo operno in operetno sliko nedeljskega popoldneva so solisti dopolnili še z nekaterimi napevi, ob koncu pa so doživeli tako bučen aplavz in vzklike publike, ki so soliste še enkrat privabili na »oder« in nam postregli še z enim bisom, s prečudovito arijo iz Straussove operete Netopir: (sč)

BORŠT - Minuli četrtek in v soboto ob godu zavetnika

Sv. Antona praznovali z mašo in živahno kulturno prireditvijo

Pri maši je sodeloval vaški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Nade Petaros

KROMA

Minuli četrtek so v Borštu praznovali vaškega zavetnika sv. Antona. Pod večer je bila v vaški cerkvi slovesna sveta maša, ki jo je daroval domači župnik Jože Špeh. Pri maši je sodeloval vaški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Nade Petaros.

Kulturna prireditev v organizaciji SKD Slovenec je bila zaradi slabih vremenskih razmer prenesena na soboto, 19. t. m. Kulturni program, ki se je odvijal v srenjski hiši v Borštu, se je začel s pozdravi predsednice društva Irine Družina in Damjane Lukman, predsednice pevskega zbora Tabor iz Savinjske doline, s katerim SKD Slovenec že več kot 40 let goji prijateljske stike. Sledil je nastop do-

mačega MePZ Slovenec - Slavec, ki je pod vodstvom Danijela Grbca zapel pet pesmi.

V drugem delu programa so nastopili člani dramske skupine SKD Tabor z Opčin s komedijo neznanega srednjeveškega avtorja »Burka o jezičnem dohtarju«. Komedito sta prevedla in priredila Kristina Brenk in Emil Smašek, režiral pa Sergej Verč. Člani skupine Loris Tavčar, Melita in Tatjana Malalan, Gregor Znidarčič in Jasmina Smotlak so dovezto prikazali srednjeveško zgodbo nekdanjega uspešnega odvetnika, ki zaide v težave in s spretnostjo odnese suknarju blago, ne da bi ga plačal. Ko pride suknar terjat denar, se dela norega in bolnega. Potem se zgodi, da sreča odvetnik ovčarja, ki ga suknar toži,

da mu je poklal ovce in ga zastopa pred sodnikom. Na koncu nastane prava zmešnjava in je odvetnik pošteno ogoljufan.

»Jezični dohtar« je torej farsa, ki ima namen občinstvo zabavati in v šaljivi obliki potrjuje znan slovenski pregovor, ki pravi: »Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade«. Za kostume je poskrbela Ida Mezgec, sceno sta izdelala Davorin in Tomaž Smotlak, za ton in luč pa je bil zadolžen Andrej Šuligoj. Gledalci, ki so do zadnjega kotička napolnili srenjsko hišo, so preživeli res lep večer in so vse nastopajoče nagradili s toplim aplavzom. Kot se za vaški praznik spodobi, je kulturnemu sporedu sledila se prijetna družabnost.

Emil Petaros

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 24. januarja 2013

FELICIJAN

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 17.00
- Dolžina dneva 9.25 - Luna vzide ob 14.45 in zatone ob 5.22

Jutri, PETEK, 25. januarja 2013

DARKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,7 stopinje C, zračni tlak 1007,3 mb ustaljen, vlaga 78-odstotna, veter 5 km na uro jugo-vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 26. januarja 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Largo Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »Lincoln«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.
CINECITY - 18.40 »Cloud Atlas«; 18.20 »Asterix e Obelix al servizio di Sua maestà«; 16.10, 22.00 »La migliore offerta«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Ghost movie«; 16.30 »Frankenweenie«; 16.40, 21.00 »Django Unchained«; 15.50, 18.45, 20.40, 21.40 »Lincoln«; 16.15, 19.00, 21.45 »Flight«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Pazze di me«.

FELLINI - 16.45 »Le avventure di Fiocco di Neve«; 18.10, 21.00 »Cloud Atlas«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La migliore offerta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.45, 21.15 »In darkness«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 18.30, 21.30 »Django Unchained«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.50 »00:30 - Tajna operacija«; 15.10, 17.40, 20.20 »Ana Karenina«; 16.05, 18.25, 20.50 »Brez nadzora staršev«; 17.00, 20.10 »Django Brez okovov«; 16.00, 18.00, 20.00 »Film 43«; 15.00 »Samova pustolovščina 2« 15.40, 18.00, 20.20 »Sedem psihopatov in shih tzu«; 18.50 »Teksški pokol z motorko 3D«; 20.50 »Zadnja bitka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Pazze di me«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 21.30 »Flight«; 18.15 »Vita di Pi 3D«; 20.30 »Django Unchained«; Dvorana 3: 16.45 »Frankenweenie«; 20.15 »Vita di Pi«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 22.20 »Ghost movie«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 21.00 »Lincoln«; Dvorana 2: 17.10, 19.40, 22.10 »Quello che so sull'amore«; Dvorana 3: 18.00, 21.30 »Django Unchained«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Pazze di me«; Dvorana 5: 19.50 »La migliore offerta«; 17.30, 22.10 »Ghost movie«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE sezona 2012/2013

Georges Feydeau

Ne sprehajaj se no vendar čisto naga!

režija: Alen Jelen

vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

danes, 24. januarja ob 20.30-red T
v soboto, 2. februarja ob 19.00-red K
v nedeljo, 3. februarja ob 16.00-red C
(z avtobusnim prevozom iz Sežane in Milj) v Mali dvorani SSG v Trstu

REZERVACIJA JE OBVEZNA

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542.

Čestitke

Dragi DANJEL! Z današnjim dnevom postajaš polnoleten. Uživaj v najlepši sedanosti, z ljubeznijo in pozitivnim občutkom ustvarjaj svojo srečno bodočnost. Mama in tata

Dragi DANJEL, za tvoj 18. rojstni dan ti želimo mnogo zdravja, sreče in veselja, to naša je iskrena želja. Nona Berta, Emil, Niko, Daria in Dimitri.

Zborovodkinja PIA CAH je v teh dneh za svoje delovanje prejela prestižna priznanja. Ob tem se z njo veselimo in ji prisrčno čestitamo! Vsi pri SK Devin.

Pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI od srca čestita PIJI CAH ob pomembnem priznanju in ji želi še veliko uspehov.

Na dan sv. Antona je pritekel na ta planet krepak DANJEL. Jelki, Vitjanu in sončku Martinu iskrene čestitke vsi domači od Trsta do Križa.

Izleti

IZLET V ROMUNIJO: Župnija Repentabor sporoča, da zaradi objektivnih dogodkov se izlet prenese v mesec maj. Naknadno bomo sporočili datume.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 25. januarja, ob 18. uri v Baru Nanos (Razdrto) topisno predavanje »Marko Moherčič: S kolesom od Lizbone do Dakarja«. Predavatelj nam bo predstavil zgodbo o dveh mesecih in pol kolesarjenja od Lizbone do Dakarja, skupno 5273km. Spoznali boste geografske lepote dolge kolesarske proge in se nasmejali ob raznih dogodivščinah. Po predavanju, pa ste ob 20. uri vabljeni na tradicionalni nočni pohod ob polni luni na Nanos. Pohod bo ob vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Dušan: +38670407923.

SPDT prireja v nedeljo, 27. januarja, tradicionalni izlet po tržaski okolici. Zbirališče ob 8.30 pri Kalu v Bazovici. Predvidene so približno 4 ure lagodne hoje.

SO SPDT prireja dva avtobusna izleta v Bad Kleinkirchheim 3. februarja in 3. marca. Odhod iz trga Oberdan ob 6.45 in iz Sesljane ob 7.00. Vpisovanje in informacije na smucanje@spdt.org, mladinski@spdt.org in na tel. 348-7757442 (Laura). Toplo vabljeni!

DRUŠTVO KMEČKIJI ŽENA vabi v London v soboto, 16. februarja in v soboto, 9. marca, z letalom iz Ljubljane. Informacije in prijave: tel. št. 00386-31372632 - Metka.

KRU.T vabi na velikonočno potovanje v »večno mesto« Rim, v bližnji Tivoli z ogledom Vile Adriana in obiskom starodavnih mestec Fiuggi, Alatri in Veroli, od 29. marca do 1. aprila. Dodatna pojasnila na se-dežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

prej do novice

www.primorski.eu

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Predsednika krovnih organizacij gosta včerajšnjega srečanja iz niza Na kavi s knjigo

Pavšič in Štoka kot bralca

Gosta tokratne sredine matinee v Tržaški knjižarni sta bila predsednika manjšinskih krovnih organizacij Drago Štoka (SSO) in Rudi Pavšič (SKGZ), ki pa nista govorila o rečeh, o katerih običajno govorita, temveč o knjigah, založništvu in pomenu spoštovanja jezika kot velike vrednote. Srečanje Na kavi s knjigo sta povezovali Martina Kafol (ZTT) in Nadia Roncelli (Mladika), urednici založb, ki sta skupaj s Tržaško knjižarno soorganizatorki kavnih seans.

Sproščeno druženje je uvedla Martina Kafol, ki je gosta vprašala, kako preživljata čas, ko zaradi službenih dolžnosti nista vpeta v zamejske zadeve, voditeljico pa je tudi zanimalo, kaj sogovornika v prostem času najraje bereta. Zvestim obiskovalkam in obiskovalcem Tržaške knjižarne je Rudi Pavšič zaupal, da ponavadi bere več knjig hkrati. Trenutno prebira delo slovenskega novinarja Alija Žerdina Omrežje moči, knjigo Proti toku, ki je nastala pod peresom italijanskega politika Massima D'Aleme in priročnik, ki govori o kolesarjenju po Sloveniji.

Izvedeli smo tudi, da Rudi Pavšič potrebuje le štiri ure in pol spanja na dan, kar mu zagotavlja manj »za-

Z leve Nadia Roncelli, Rudi Pavšič, Martina Kafol in Drago Štoka

KROMA

pravljenege» časa. Ob zori, ko večina ljudi še spi, predsednik SKGZ na svetovnem spletu pregleda vse novice in po potrebi pošilja elektronsko pošto svojim sodelavcem.

Drugačen ritem pa ima Drago Štoka, ki v povprečju spi sedem ur, v tujini ritual pa je zelo podoben tiste-

mu, ki ga je omenil Pavšič. Vendar z eno razliko. Predsednik SSO raje posega po papirnatih časopisih; najprej prebere naš dnevnik, nato tržaški dnevnik Il Piccolo, sledita slovenska časopisa Finance in Delo, nato pa v kakem baru prelista tudi Libero in Corriere della Sera. »Zelo rad sem se-

znanjen tudi z delom desnice,« je včeraj dejal Štoka in dodal, da tržaški Il Piccolo kljub svoji provincialnosti s kulturnega zornega kota prinaša precej dobre članke.

Drugače pa je s knjigami, za katere ima Drago Štoka manj časa, a kljub temu zelo rad poseže po njih.

Štoka je prepričan, da bodo knjige kljub vedno večji uporabi elektronskih naprav preživele. Slišali smo, da zelo rad kupi knjige na knjižnih predstavitvah, najljubša pa so mu dela Alojza Rebule, režiserja in pisatelja Pier Paola Pasolinija in Maura Corone. Pri slednjemu je Štoki vseh predvsem njegov natančen način opisovanja življenja v gorah, za kar je nedvomno potrebno tudi izurjeno oko.

Včerajšnja gosta sta v nadaljevanju spregovorila tudi o drugih temah, med drugim tudi o našem odnosu do slovenskega jezika, ki je po njihnih ugotovitvah večkrat malomaren. Jezikovno izražanje mladih ljudi je pomankljivo, sta menila govornika in dodala, da bi bilo potrebno razmisliti o uvajanju novih modelov in metod poučevanja, ki bodo privlačnejše za mlade. Beseda je tekla tudi o zamejskih založbah, ki bi po Pavšičevem mnenju v nekaterih projektih morale med seboj sodelovati, že pregovorna zamejska razdeljenost pa bi vsaj na kulturnem področju morala biti manj prisotna. Štoka pa je spomnil, da sta tržaški založbi Mladika in ZTT v zadnjem obdobju izdali tudi knjige, ki ne nazadnje imajo neko težo v našem prostoru. (šč)

IZOBRAŽEVANJE - Kam po nižji srednji šoli?

Zavod Ad formandum za vstop v svet dela

Kaj bom, ko bom velik? To je vprašanje, ki si ga postavljajo tretješolci nižjih srednjih šol. Do konca februarja bodo morali namreč odločiti, katero višjo šolo obiskovati v nadaljevanju šolske kariere. Nekaj možnosti ponuja tudi zavod Ad formandum.

»Prejšnjo soboto so nas obiskali mladi tretješolci na našem sedežu v Ul. Ginnastica: predstavili smo jim program poklicnega usposabljanja Gostinski delavec – kuhar ali natakar, jim obrazložili, kako poteka šolanje pri nas, katere so dejavnosti, ki jih prirejamo poleg študija,« je povedala Martina Canziani, ki skrbi za programe temeljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja na Ad formandumu. »Šolanje na poklicnih zavodih je v času krize, kot je sedanj, solidna alternativa, saj mlade, ki se odločijo za izobraževanje v poklicu, temeljito pripravi na vstop v svet dela. Med drugim je v sistemu višješolskega izobraževanja zavod Ad formandum edini, ki ponuja šolanje na gostinskem področju tudi v slovenskem jeziku.«

Petek, 25. januarja, in v soboto, 26. januarja, sta še zadnja dva termina za obisk gostinske šole Ad formanduma. Jutri bo možen ogled kuhinje in prostorov, v katerih poteka praktični del usposabljanja, v gostinskem učnem centru na Fernetičih od 14. do 18. ure. V soboto pa bo Dan odprtih vrat na sedežu Ad formanduma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, od 9.30 do 12.30. Več informacij na www.adformandum.org in na socialnem omrežju facebook.

DTZ ŽIGE ZOISA - Priznanje lanskemu odličnjaku

Andrea Ghersevich prejemnik nagrade ministrstva za šolstvo

Pred dnevi je ravnateljica DTZ Žige Zoisa Milena Padovan ob prisotnosti profesorjev in predstavnikov dijakov lanskemu maturantu Andrei Ghersevichu izročila denarno nagrado, ki jo podeljuje ministrstvo za šolstvo, univerzo in raziskovanje. Nagrado, ki ima naziv "io merito" (zaslužen sem), ministrstvo podeljuje od leta 2007 z namenom, da ovrednoti odličnosti v šolskem sistemu. Nagrado si je dijak prislužil z dolgoletnim resnim delom na šoli in stotico s pohvalo na državnem izpitu oddelka za geometre. Na šoli je bil Andrea vsa leta zelo cenjen tudi zaradi svojega doprinosu k uspehu celotne razredne skupnosti.

TRST - Ponuja tudi delavnice dobrega počutja in emocij za otroke

Psihologinja Ingrid Bersenda odprla ambulanto za učne težave ter za pomoč odraslim in otrokom

Dr. Ingrid Bersenda je pred kratkim odprla novo psihološko ambulanto v Ulici Canova je 15 v Trstu. Zamejska psihologinja je diplomirala na psihološki fakulteti v Trstu in se dodatno usposobila z večletno podiplomsko specializacijo na milanski visoki šoli za družinsko psihoterapijo. Že vrsto let sledi raznim psihološkim projektom, ki se vrstijo po slovenskih in italijanskih šolah v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Poleg tega je sodelovala tudi pri drugih pobudah, med katere sodi Unescov mednarodni raziskovalni projekt o specifičnih učnih težavah, ki se je odvijal po slovenskih šolah pod vodstvom prof. Stelle in v sodelovanju z Univerzo v San Marinu.

Z raziskovalno študijo o psihološkem stanju zamejskih otrok in priseljencev je osvojila prvo nagrado, poimenovano po Ondini Barduzzi, ki jo je podelila Pokrajina Trst. Poleg opravljanja raznih didaktičnih in raziskovalnih aktivnosti na tržaški uni-

Dr. Ingrid Bersenda

verzi, je z bolnišnico Burlo Garofolo sodelovala tudi pri dejavnostih, namenjenih staršem in učiteljem v Guminu, Tolmeču, Tabli in na Trbižu.

V prostorih nove ambulante je

Ingrid Bersenda na razpolago vsakomur z raznimi preventivnimi aktivnostmi in še posebej z aplikacijami za ljudi v psihološki stiski. Med prve spadajo delavnice s predavanji in sreča-

nji, ki imajo kot cilj doseganje dobrega počutja in samozavesti pri odraslih, nato tiste, ki stremijo po izboljševanju odnosov do svojih otrok in partnerja ter delavnice za razumevanje čustev in učnih metod za otroke.

V drugo skupino dejavnosti pa spada psihološka svetovalnica za otroke, najstnike, odrasle, pare in družine. Psihologinja z drugimi strokovnjaki izvaja ocene (valutacije), diagnoze in rehabilitacije za otroke, ki jih mučijo učne težave in nizka samopodoba. Poleg tega pomaga depresivnim in anksioznim ljudem ter tistim, ki imajo medosebne težave v odnosu s kolegi, sosedi, bližnjimi, sorodniki in partnerji.

Ingrid Bersenda poudarja, da želi njena ambulanta biti kraj, v katerem se lahko vsakdo počuti v središču pozornosti, razkrije svoje tegobe ter s pomočjo strokovnjaka poišče pot do boljšega počutja. Več informacij tudi na spletni strani www.psicologo.trieste.it.

TRST FILM FESTIVAL - V dvorani Tripcovih sinoči slovesen zaključek

Nagrajene vojne stiske in srbske anekdote

Enotedenski filmski maraton se je sinoči v dvorani Tripcovih slovesno zaključil in ljubitelji sedme umetnosti so nagradili najboljše letošnje filmske izdelke. Tako kot je že tradicija, je bila festivalska ponudba tudi tokrat raznovrstna in bogata - od samih filmskih umetnin za vse okuse do številnih srečanj z režiserji in producenti - predvsem paakovostna. V dvorani Tripcovih in gledališču Miela so se vsak popoldan in večer zbirali številni ljubitelji filma, ki so se lahko naužili svetovljanske svežine, se nasmejali ali tudi zjokali.

Nagrada za **najboljši dolgometražni film** na Trst film festivalu je letošnja romala v roke ukrajinskega režiserja Sergeja Loznice, ki je podpisal režijo izredne vojne drame *V tumane* (V megli). Nemško-rusko-latvijsko-nizozemsko-beloruska koprodukcija *V tumane* se je izkazala kot na platnu najbolj učinkovit film, ki se na podlagi romana beloruskega pisatelja Vasilija Bykova (1924-2003) tenkočutno pogloblja v usodo moškega, ki je bil leta 1942 po krivem obtožen kolaboracije z nacisti. Ko ga partizani najdejo v gozdu, skuša moški dokazati svojo nedolžnost, pa tudi braniti svojo čast in moralne principe. Minimalistična vojna drama raziskuje naravo človečnosti in se pogloblja v še nerešena vprašanja izbire, dolžnosti in krivde.

Med **dokumentarnimi filmi** je slavil zabaven nemško-srbski *Dragan Wendel - Zahodni Berlin*, ki sta ga Lena Müller in Dragan von Petrovič posvetila jugoslovanskim izseljencem v Berlinu. »Gastarbajterji« niso v filmu sicer prikazani v najboljši luči, saj radi popivajo, kolnejo in najraje bi živeli v brezdelju. Med **kratkometražnimi filmi** pa si je prvo mesto zagotovil 8-minutni gruzijski *Deda* (Čakajoč na mamo) Nane Ekvtimishvili. Glasen krik na dvorišču v iskanju mame, ki je ni od nikoder, je odmeval tudi v dvorani Tripcovih.

Nagrada CEI za delo, »ki na najboljši način predstavlja dialog med kulturami«, si je zaslužil originalni madžarski režiser Gyorgy Palfi, ki je z inteligentno ironijo in hladno grenkobo analiziral najbolj dramatične aspekte današnje madžarske družbe. Na festivalu se je predstavil z dolgometražcem *Final cut - Ladies and gentleman* in kratkim filmom *There is no film*. Dobitnik **nagrade Zone di cinema** pa je bil film *Vedo rosso*, ki ga je Sabrina Benussi posvetila svojemu odrasčanju v italijanski skupnosti v Rovinju v Titovi Jugoslaviji. (sas)

Ukrajinski režiser Sergej Loznica je prejel iz rok Annamarie Percavassi nagrado za najboljši dolgometražni film, in sicer za vojno dramo *V tumane* (V megli)

KROMA

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

¡Trè!

Green Day
Pop-punk

Reprise Records, 2012 - Ocena: 4,5

Napočil je čas, da si zavijamo rokave in prisluhnemo še zadnjemu izdelku trilogije ameriškega pop-punk benda Green Day. Potem ko je septembra izšel album *¡Uno!*, no-

vembra drugi del *¡Dos!*, je decembra zagledala luč še tretja plošča *¡Trè!*.

O prvih dveh smo že poročali: *¡Uno!* je bila neke vrste power-pop, nizko kvaliteten plošča, primerna le za kako komercialno radijsko postajo, z nadaljevanjem *¡Dos!* so si Armstrong in ostali nekoliko opomogli. Napovedovali so garage-rock ploščo, kar seveda ni ravno bila, je pa vselej zvenela bolj rokarsko od prejšnje. Z zaključnim izdelkom *¡Trè!* naj bi se ameriški trio povrnil k pank-rok stilu, podobno kot je to veljalo za uspešno ploščo *American Idiot* ... obljube pa niso izpolnili.

Pank-roku lahko na plošči prisluhnemo le v komadu *Dirty Rotten Bastards* in to v samih dveh, od celih šest minut dolgi pesmi ter delno v zabavni *Sex, Drugs & Violence*.

Uvod v nov album je tokrat balada *Brutal Love*. Začetek je kar se da obetaven, pesem namreč spominja na krasen komad Van Diemen's Land irskega benda U2, kmalu nato pa se spremeni v anonimno ljubezensko »pesmico«. Ljubezenska tematika se ponavlja v drugi *Missing You*, tipičnem pop-punk komadu v *Green Day* stilu.

»Kje pa je pank-rok? Obljuba dela dolg,« si mislim, a naslednje pesmi so v bistvu ena podobna drugi: *8th Avenue Serenade*, *X-Kid*, *Amanda* in še bi lahko našteval. Tu pa tam kaka balada in že smo pri koncu plošče, kjer za trenutek situacijo reši komad *Dirty Rotten Bastards*, a kot sem že prej omenil, le za trenutek!

Po zadnjih notah zaključne balade *The Forgotten* mi po glavi kar mrgoli vprašanj, eno pa se stalno ponavlja: Zakaj so fantje izdali v treh mesecih kar tri albume, to je sedemintrideset komadov, potem ko je kvalitetnega materiala morda le za eno, skromno ploščo? Odgovor pa je zelo enostaven: zgolj zaslužek! Izdajo zadnjega albuma *¡Trè!* (ki naj bi izšel januarja letos) so med drugim anticipirali na 11. december; tako, da je verjetno marsikoga čakalo prijetno presenečenje pod božičnim drevesčkom ... Čestitamo za marketinško potezo!

Zadnje ponovitve Feydeaujeve komedije v SSG

»Feydeau je odlično predstavil like iz realnega življenja. V igri nastopajo pokvarjeni, skorumpirani župan, nesposobni poslanec, družabni kronist oz. novinar rumenega tiska, vsega naveličana politikova žena ... Liki, ki so živeli leta 1911, živijo tudi sto let kasneje. Vsak dan jih gledamo na televiziji, beremo o njih v časopisu in čutimo posledice njihovega (ne)dela.« Tako je povedal režiser Alen Jelen o sladkogrenki aktualnosti vodvilovskega zapleta, ki v teh dneh zabava gledalce Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. »Ne sprehajaj se no vendar čisto naga!« Georgesa Feydeauja je najnovejša uprizoritev tržaškega gledališča, komedija o novoizvoljenem poslancu državnega zbora, katerega visokoleteče ambicije moti muhasta, vselej premalo oblečena žena. V komedijsko vzdusje, ki skriva subtilne namige na licemerstvo politikov in duhovito izpostavi družbeno oporečnost »gole Resnice«, so se zživeli igralci stalnega jedra SSG Tjaša Hrovat, Primož Forte, Luka Cimprič, Vladimir Jurc in Romeo Grebenšek. Zadnje abonmajske ponovitve bodo na sporedu danes, 24. januarja, ob 20.30, v soboto, 2. februarja, ob 19.00 in v nedeljo, 3. februarja, ob 16.00 (nedeljski avtobusni prevoz iz Sežane in Milj). Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi. Rezervacija je obvezna zaradi omejenega števila sedežev v Mali dvorani SSG.

Debatni večeri Slovenskega PEN za refleksijo o družbi

Slovenski center PEN bo konec meseca začel s serijo debatnih večerov v Ljubljani. Kot je povedal podpredsednik Slovenskega PEN Tone Peršak, v nemirnih časih vlada velika potreba po refleksiji. Prvi večer bo 28. januarja v dvorani Društva slovenskih pisateljev potekel na temo *Etična izhodišča za izhod iz krize*.

Debatne večere Slovenski center PEN pripravlja že šest let, potekajo pa v dveh linijah. Prva je namenjena refleksiji kulturno-političnih in širših družbenih razmer v Sloveniji, druga pa je mednarodna in je namenjena utrjevanju medkulturnih vezi v regiji, je pojasnil Peršak.

Čeprav imamo po Peršakovih besedah v Sloveniji več oblik dialoga, je nujno da tudi PEN skozi svojo optiko prispeva svoj delež. Na debatnih večerih ne bodo odpirali dnevno-političnih tem, pač pa bodo skušali razkriti razloge, zakaj je v Sloveniji po 20 letih stanje v družbi takšno, kot je. Postavili si bodo tudi vprašanje, zakaj je danes kultura na stranskem tiru.

TRST - Sociolog kulture Aleš Debeljak gost Slovenskega kluba in Salama-otroci oljke

Dražljivo esejistično potovanje iz Slovenije v svet

V pogovoru s profesorjem Miranom Košuto se je gost dotaknil vprašanj civilizacijskih tokov, globalnosti, multikulturalizma in novih zidov

Torkov popoldan v mali dvorani Narodnega doma v Trstu je udeležencem srečanja, ki sta ga priredila Slovenski klub in združenje Salama-otroci oljke, ponudil priložnost za zanimivo razmišljanje o res široki paleti tem, od aktualnosti, mimo religije, do zgodovine in kulture. V goste je prišel namreč eden izmed najuglednejših slovenskih sociologov kulture, pesnikov in esejistov srednje generacije, Aleš Debeljak.

Iztočnica za pogovor s profesorjem Miranom Košuto je bilo Debeljakovo zadnje delo *Knjiga, križ, polmesec* oziroma zbirka kolumn, ki jih je avtor objavljaval v Sobotni prilogi *Dela* od januarja 2008 do marca 2012. »*Kozmopolitskega državljana, svetovljana duha in telesa*,« je Košuta predstavil kot človeka dvoma in nepristranskosti, ki se ne ustavi pri videzu, pač pa pronica do globine biti ter odklanja poenostavitve in posploševanja. V knjigi zbranih štiri-deset mini esejev ali »omislekov« deluje kot »sonetnovenčno« povezana pri-

poved, ki zaobjema tri vsebinska težišča, in sicer kulturo, krščanstvo in islam, katerih skupni imenovalec je hibridnost, se pravi mešanost ali večplastnost. V svojih razmišljanjih avtor obsoja med drugim nesmiselno etnično čistost, objestno državno monolitnost, predsodke do manjšin in Romov, evropsko egocentričnost, islamski fundamentalizem in bližnjevzhodno teokracijo.

Debeljak je v svojih esejih komentiral različne civilizacijske tokove, ki so značilni za modernost, se pravi za današnji, post-renesancijski svet. »*Cela vrsta pojavov in idej priča o sotočju civilizacij, o soočenju idej, ki se pretakajo*.« Seveda ni mogel mimo odnosa islam-krščanstvo in medsebojnega spoštovanja, »ki ne pomeni strpnost, saj zahteva moralno izbiro, se pravi razumevanje drugega.« Razčlenjeno je analiziral pojem multikulturalizma in ugotavljal, da danes ni nobene nacionalne države z ekskluzivnim etničnim karakterjem. »*Zavaja nas uporaba besede nacionalna država, v kateri pa ne živijo*

Miran Košuta (levo) in Aleš Debeljak na srečanju v Narodnem domu v Trstu KROMA

pripadniki enega samega naroda. Gre za proizvod nacionalizma imperialne Evrope, se pravi za 100 let etnične homo-

logacije.« Zaustavil se je še pri delitvi na zahodno in vzhodno Evropo, kjer se prva postavlja kot prostor svobode, dru-

ga pa seveda kot kraj nesvobode, dom drugorazrednih Evropejcev. Nacionalna država je danes edini gradnik nacionalnega odnosa, je dejal. Taka država je v 20. stoletju predstavljala tisto ideologijo, ki je zmagala, ker je ponujala najbolj preprosto formulo, ki je delila vse na »nas« in »vas«; sleherna transnacionalna ideja je torej naletela na težave.

Debeljak je naposled spregovoril še o vzporejanju slovenske in palestinske usode: medtem ko so se Slovenci ohranili zaradi sposobnosti prilagajanja, Palestincem ta možnost ni bila dana. Nacionalna identiteta Palestincev kot naroda se je začela z uničenjem, izgonom iz prvotnih bivališč. Na vprašanje vredno milijon dolarjev, kako preseči bližnjevzhodni vozel, pa je Gost rešitev ponudil morda v ideji dveh držav, zanesljivo pa ne v poskusih priključitve Zahodnega brega. »*Sicer je ideja o dveh državah utopična, vendar jo je vseeno treba zasledovati, drugače se bomo morali soočiti z apartheidom*.« (sas)

GORICA - Zveza Confcommercio opozarja na nevzdržno stanje

Vse več trgovcev sega po dopolnilni blagajni

Med trgovinami, ki zapirajo, je tudi Romana na Verdijevej korzu

BUMBACA

»Doživljamo strašen trenutek. Mnogi se še ne zavedajo, da smo tik pred propadom. Davčni pritisk nas spravlja v obup, potreben je preobrat. Socialni blažilci namreč ne zadoščajo več.« Pokrajinski predsednik zveze Confcommercio Gianluca Madriz je še enkrat opozoril na hud položaj goriških trgovcev, ki v današnjih razmerah po njegovih besedah ne morejo več shajati. Težave trgovskega sektorja v naši pokrajini, pravi Madriz, niso odvisne le od krize, davkov in komercialnih centrov, ampak so povezane tudi z njeno obmejno lego, saj se morajo trgovine soočiti s slovensko konkurenco, kar državna zakonodaja sploh ne upošteva.

Da goriška trgovina hira, se lahko vsako prepriča tudi med sprehodom po mestnem centru. Napisi »Popolna razprodaja zaradi zaprtja« se množijo celo v izložbah trgovin z dolgo tradicijo in sedežem v središčnih ulicah, zaradi previsokih najemnin in drugih stroškov pa so v težavah tudi mnogi gostinski lokali (v prejšnjih dneh so npr. zaprli priljubljen bar Wine Café na Travniku). Slika ni rožnata: v prvih treh trimesečjih lanskega leta je bil saldo med ustanovljenimi in ukinjenimi trgovinami na Goriškem negativen (-44), kar velja tudi za gostinska in turistična podjetja (-13).

Nedvoumen kazalec kriznega stanja so dalje podatki bilateralne ustanove storitvenega sektorja FJK (Ente bilaterale del terziario FVG), v kateri sodelujejo zveza Confcommercio in sindikati Filcams, Fiscascat in Uiltucs. »V letu 2012 smo se osredotočili predvsem na dejavnosti, s katerimi smo skušali podpreti uslužbence trgovin in drugih podjetij, ki tvegajo delovno mesto. Na Goriškem smo lani z 31 podjetji podpisali 52 pogodb za dopolnilno blagajno po zakonski izjemi. Skupno so podjetja zaprosila za 30.991 ur dopolnilne blagajne, dvakrat toliko kot v letu 2011,« je povedal Davide Bucco, pokrajinski koordinator bilateralne ustanove, ki bo v teh dneh podpisala dodatnih deset sporazumov za dopolnilno blagajno. Bilateralna ustanova je uslužbenecem storitvenega sektorja, ki so bili v dopolnilni blagajni, lani namenila skupno 18.000 evrov doklade, priskočila pa je na pomoč tudi delavcem na daljšem bolezenskem dopustu. Pokrajinski odbor bilateralne ustanove je dalje aktiven na področju profesionalnega usposabljanja, brezplačne tečaje pa preko skladov For.te. promovira tudi sama zveza Confcommercio v sodelovanju s sindikati, kar je izpostavila direktorica zveze Monica Paoletich.

GORICA - Odbor »SalviAMO Gorizia«

V zameno za glas zahtevajo obveze

Kandidati, ki se bodo udeležili parlamentarnih in deželnih volitev, bodo povabili na srečanje. Vprašali jih bodo, kaj so pripravili stvarnega narediti za Gorico in kako bodo zaščitili njeno dostojanstvo. Na tej podlagi bodo odločali, kdo si zasluži njihov glas. To obljublja ustanovitelj odbora »SalviAMO Gorizia« (Rešimo Gorico), ki želi združiti čim več Goričanov in spodbujati politike, naj odslej bolj skrbijo za goriške interese.

Silvano Gaggioli

Odbor, ki je apolitičen, so včeraj uradno predstavili odvetnik Silvano Gaggioli, občinski svetnik Fabrizio Oreti in predsednica združenja »Voglio nascere a Gorizia« Genj Furlan. Ustanovitelji so orisali tri probleme, ki dobro ponazarjajo zapostavljenost Gorice v primerjavi z drugimi glavnimi mesti pokrajine v deželi FJK. Gaggioli je spregovoril o priključitvi palmanovskega sodišča videmski sodniji, s katero je bila po njegovem mnenju izgubljena priložnost, da bi bolj racionalno uredili pravosodni sistem dežele FJK. »Palmanovo bi morali priključiti Gorici, pod pritiskom videmskih politikov pa se je vlada iz dneva v dan premislila. Mi se za priključitev Gorici nismo zavzemali, ker smo lokalpatrioti, temveč

Fabrizio Oreti

zato, ker je bila bolj smiselna in bi goriškemu sodišču omogočila pridobitev desetih sodnikov,« je povedal Gaggioli, po katerem so za razplet soodgovorni goriški politiki vseh barv, ki so klonili pred Videmčani. Genj Furlan je spregovorila o bitki za goriško poročnišnico in zdravstvo nasploh. Po njeni oceni se goriška politika doslej ni dovolj zavzemala za zaščito bolnišnice in njenih storitev, kar pa bodo na svoji koži plačevali občani. Oreti je orisal posledice ukinitve konjeniške brigade Pozzuolo, ki bo imela negativne posledice za goriško gospodarstvo in družbeno tkivo, saj bo z njo pokrajina izgubila kakih 500 družin. »Konjeniška brigada je ukinjena, od politikov pa lahko zahtevamo, naj zagotovijo vojaško prisotnost v Gorici,« je povedal občinski svetnik Oreti, ki je bil izvoljen na desnosredinski listi Per Gorizia. S tem v zvezi je pojasnil, da z ustanovitvijo odbora noče polemizirati z Romljevo upravo. »Moj cilj je, da dokažemo, da je celo mesto naveličano. Odbor mora biti v oporo upraviteljem in jih spodbujati,« je dodal.

Genj Furlan

Gaggioli, Oreti in Furlanova upajo, da se jim bo v bitki za Gorico pridružilo čim več združenj in občanov. Kdor želi, jih lahko kontaktira tudi preko Facebook profila »Salviamo Gorizia«. »Goričani se morajo zavedati, da bodo na letošnjih deželnih volitvah jeziček na tehtnici. Zato imajo priložnost, da od politikov zahtevajo, kar jim pripada,« je poudaril Gaggioli. (Ale)

Protestna akcija je spodbudila tudi živahno razpravo na Facebook profilu goriške zveze Confcommercio. Nekateri menijo, da so tudi sami trgovci krivi za svoje težave, češ da v času »debelih krav« niso dovolj vlagali v inovacijo, drugim pa se je zdelo sporno, da so svoje sodelovanje na protestni akciji napovedali tudi nekateri upravitelji. (Ale)

GORICA - Občinski svetnik David Peterin o neizkoriščenih priložnostih čezmejnosti

»Župan Romoli naj odstopi, zato da bo mesto izbralo primernejšega človeka, ki bo obvladoval sedanji čas«

»Gorica je lahko protagonist širšega prostora, ki sega od Brd in Soške doline do Krasa in morja, od Krmna in Gradišča tja do Ajdovščine. Lahko pa je tudi prazno in izolirano središče svojega predmestja in okoliških, najbližjih vasi. Eno mesto brez meje je referenčna točka za ta prostor, dve večji vasi, kot sta Gorica in Nova Gorica, pa vsaka zase nista nič. Meje ni več že nekaj let, konkretnega skupnega načrtovanja pa ni še od nikoder. To se ne tiče le zdravstva. Vse bi moralo odgovarjati logiki širšega prostora, enega mesta. Tega, ki ga še danes moti izraz "enotno mesto", je že zdavnaj pozabila zgodovina.« Tako slovenski goriški občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin komentira dogajanje zadnjega časa.

»Aktualno je vprašanje zdravstva - nadaljuje Peterin -, zlasti porodnišnice. Prevečkrat se politiki improvizirajo za strokovnjake, z druge strani pa, v odsotnosti dolgoročnega načrta, prepuščajo politične odločitve stroki. Ni vloge politike razpravljati okrog varnosti v postopku zdravljenja ali poroda. Pogoje v zdravstvu postavlja dolgoletna raziskava, izobrazba, večstoletna izkušnja. Če porodnišnica, kjer beležijo manj kot 1.000 porodov letno, zagotavlja varnost, ki jo ocenjujemo za minimalno, tega ne morejo odločati ne politiki ne občani. S takšnimi številkami pa se Goriška znajde v težavah, še posebno če nismo preučili pogojev in možnosti, ki jih nudi naš prostor. Brez dolgoročne vizije raz-

voja ne opravljamo politične funkcije, ki zahteva odločanje med različnimi scenariji na podlagi tehničnih predlogov. Za državljanje je - kot je normalno - pomembneje, da rojevajo zdrave otroke v varnih pogojih, kot pa kje se otroci rodijo. Odgovornost je na politikih in ne na stroki, če v zadnjih desetletjih niso znali vzpostaviti tesnega sodelovanja med Gorico in Tržičem in njunima porodnišnicam. Gorica in Nova Gorica s širšo okolico pa sta praktično eno samo mesto. Ne bi zato pomislili na eno samo kakovostno porodnišnico, ki bo krila širši "čezmejni" teritorij? Take predloge so iznesli že pred davnimi leti, desnica, ki je upravljala mesto, pa jim je bila vedno nasprotna. Na take predloge sta bila po-

sebeno gluha njena najvidnejša predstavnik, sedanji župan Ettore Romoli in nekdanji župan, sedaj deželni svetnik Gaetano Valenti. Romoli se sedaj ogreva za sodelovanje s šempetrsko bolnico, do pred nedavnim pa se je temu upiral. Še med zadnjo kampanjo za občinske volitve smo med njegovimi podporniki slišali geslo "Rojstvo v Sloveniji? Nikoli". Končalo se je obdobje fasnega upravljanja župana Romolija, ki je občane slepil z otvarjanjem na silo ali večkrat slabo zaključenih javnih del. Med eno otvoritvijo in drugo pa ni načrtoval priložnosti mesta.«

Tako se zaključuje Peterinova ocena stanja: »Priče smo vsestranskemu izpraznjenju Gorice. Razloge za to ne gre iska-

GORICA - Župan

»Opozicija skuša le pridobivati glasove«

»Razumem, da so politične stranke v predvolilnem času še posebno vznemirjene. Da pridobijo nekaj glasov, skušajo izkoristiti vsako malenkost. Interes mesta jim je v resnici deveta briga, saj ciljajo le na medijsko vidljivost. Zdi se mi, da je Gorica edino mesto, kjer se krivdo za vsak problem meče na župana in upravo.« Goriški župan Ettore Romoli zavrača kritike predstavnikov leve sredine v občinskem svetu, ki so ga v torek obtožili, da je soodgovoren za težave mesta na različnih področjih, kot sta zdravstvo in trgovina.

»Vsedržavni mediji so z velikim podudarkom poročali o tem, da je v Italiji že več kot osem milijonov revežev. Vsak dan beremo, da je državno gospodarstvo na kolenih in da trgovine zapirajo ena za drugo,« pravi Romoli in opozarja, da bodo danes trgovci iz goriške pokrajine simbolno izročili ključke svojih trgovin županom, 28. januarja pa bo v Trstu potekal protestni shod trgovcev iz cele dežele Furlanije-Juljske krajine. »Samo goriška opozicija se ne zaveda dogajanja v državi in vztraja pri tem, da krizo doživlja samo Gorica. Seveda zaradi župana,« pravi Romoli in izpostavlja, da je pred nekaj dnevi povabil na srečanje ostale župane in predsednika pokrajine Enrica Gherghetto, s katerimi se želi združiti v enotno fronto za zaščito konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli. »Vsi so soglašali, da moramo v tem trenutku združiti moči, opozicijskim strankam pa to ni pogodu. Zanje bi bilo bolne, da bi šlo vse skupaj po vodi, samo da bi lahko potem obtoževali župana, ki pa je v resnici edini, ki je posredoval na vseh ravneh za ohranitev brigade Pozzuolo v Gorici,« poudarja Romoli in sprašuje, ali je katerikoli predstavnik leve sredine kdaj poklical predstavnike svoje stranke v parlamentu in jih spodbudil, naj preprečijo odhod vojakov: »Kaj so v vseh teh mesecih sploh delali? Upali so, da bi se razmere poslabšale, samo da bi na koncu lahko rekli, da je za smrt Gorice kriv župan. Sram naj jih bo.«

Romoli meni, da se isto dogaja tudi z vprašanjem goriške porodnišnice. »V javnosti sem večkrat napadel pediatre, zdravnike ter sile, ki imajo na deželni ravni največji vpliv in si skušajo razdeliti goriško zdravstvo. Zaradi tega me je ostel tudi Fasola. Hkrati pritiskam na predsednika dežele Tonda, ki pa je tarča istih pediatrov, zdravnikov in vplivnih sil. Kaj pa predstavniki opozicije? Delajo se, kot da ne vidijo in ne slišijo ter nadaljujejo s svojim predvolilnim spektaklom. Sram naj jih bo,« pravi Romoli in dodaja, da to ni prava pot za reševanje problemov goriških občanov.

ti le v današnjem času, pač pa tudi v letih, ko bi lahko desnica uresničevala neki razvojni načrt, saj je istočasno upravljala občino, deželo in državo. Če bi le imela načrt. Desnica je za Gorico zamudila celo vrsto zgodovinskih priložnosti. Sodelovanje je nujna, morda pa je že prepozno. Če ne bomo takoj poiskali sinergije med goriško, tržiško in šempetrsko bolnico, ne bo več vprašanje, ali gremo roditi v sosednjo državo. Goričani se bomo prej rojevali v Trstu, Vidmu ali Postojni ... Sedanja občinska uprava je že dokazala, da se ni sposobna kosati s tretjim tisočletjem. Ob novem hudem porazu pozivam župana Romolija, naj odstopi, zato da bo Gorica lahko izbrala primernejšega človeka, ki bo obvladoval čas, ki ga živimo.«

GORICA - Soglasje deželnih svetnikov in krajevnih upraviteljev

»Zavarovati je treba filmsko premoženje«

Nujno potrebno je zavarovati obstoječe filmsko premoženje v goriški pokrajini, ki ga ogroža načrt o odprtju komercialnega multikina v Vilešu. S tem soglašajo vsi sogovorniki, ki so se med ponedeljkom in torkom zvrstili na pogovorih z vodilnimi možmi družbe Transmedia in Hiše filma na Travniku v Gorici. Pomemben je zlasti podatek, da se omenjeno soglasje ni razlikovalo glede na politično barvo sogovornikov, različne pa so bile ocene o odgovornostih deželne vlade Renza Tonda.

Direktor družbe Transmedia, ki upravlja Kinemaxa v Gorici in Trziču, Giuseppe Longo se je najprej sestal s predsednikom goriške pokrajine Enricom Gherghetto. »Na ravni komercialne konkurence bi bil boj z načrtovalci novega multikina izgubljen od vsega začetka. Potrebno je zato razširiti fronto in zahtevati zaščito kulturnega doprinosu in potenciala, ki ga ima film na Goriškem po zaslugi vseh teh, ki so postavili na noge Hišo filma. Pokrajina ne nasprotuje veliki distribuciji, a zavedamo se, da utegne dati hud udarec že obstoječima kinodvoranama in opustošiti naš kulturni prostor. Zato podpiramo zahtevo po odobritvi deželnega pravilnika, ki bo urejal področje odpiranja novih kinodvoran. Moje mnenje je, da gre izkoristiti manevrski prostor za pravno potezo zoper deželo, ki ni opravila svoje dolžnosti in je odprla pot vsem možnim liberalizacijam,« je Gherghetto stališče.

Da bi spet pritisnil na deželo FJK, je Giuseppe Longo sklical delovno srečanje z deželnimi svetniki. V pokrajinski mediateki so v torek sedli za mizo Roberto Antonaz, Giorgio Brandolin, Piero Colussi, Roberto Marin in Federico Razzini, odsotnost sta opravičila Gaetano Valenti in Franco Brussa. Prisegli so še župan Ettore Romoli, predsednik AGIS (Associazione Generale Italiana dello Spettacolo) za Triveneto Franco Oss Noser, njegov namestnik Alberto Bevilacqua in direktor Marco Sartore, predsednik združenja Sergio Amidei, Nereo Battello, in predsednik Transmedie Boris Peric. Romoli je izjavil, da je pripravljen pomagati pri kateri koli pobudi v bran tržiškega in goriškega kina: »Podpiram prosti trg in liberalizacije, a se obenem zavedam potrebe, da se področje filma uredi z jasnimi pravili ravno zaradi njegove kulturne valedge. Po moji oceni novi multikino ne bi nadlegoval goriške kinodvorane, a predvsem tržiško. Res pa je, da bi kriza tržiškega kina udarila tudi po Gorici, saj se obstoj goriškega Kinemaxa financira s tržiškimi prihodki. Zavedam se tudi mrtvila, ki bi ga izpraznil Hiše filma povzročila na Travniku.«

Roberto Antonaz je opozoril, da se kljub vsem dosedanjim pritiskom in političnim stališčem nič ni zgodilo. »Besede nimajo moči, da bi deželno vlado prisilile k dejanjem. Sklicevanje na liberalizacije je le pretveza - tako Antonaz -, v resnici za tem stoji volja, da ne pride do premika. Če je torej Tondo podvržen grožnjam družbe Ikea, kot so nekateri prepričani, potem mu mora groziti tudi druga stran: sporočiti mu je treba, da ga bo ukinitve obstoječih filmskih dejavnosti drago stala. Plačati bo moral odškodnino. Moj predlog je, naj se s pomočjo odvetnikov vložijo ovadba zoper deželo zaradi neizpolnjevanja obvez. Minil je čas protestiranja, treba je ukrepati!«

Roberto Marin je povedal, da po informacijah, s katerimi razpolaga, je družba, ki gradi komercialni park pri Vilešu, že prejela zeleno luč za uresničitev multikina. Tudi v primeru, da bi dežela odobrila pravilnik o kinodvoranah, ne bi dosegli učinka, saj ne bi mogli retroaktivno razveljaviti pridobljene pravice. »Če je to res, rešitve ni,« je zatrdil Marin in dodal: »Dežela se je sicer ravnala na podlagi dokumentacije, ki so jo izdelali deželni uradi, a morala bi dokazati večji pogum in se postaviti po robu načrtovalcem Ikeinega kina.«

Hiša filma na Travniku (levo), torkovo zasedanje v mediateki (zgoraj)

GORICA - Razstava in dvojezična slikanica o Tolminskem puntu

Puntarska »rodila« strip

V Gorici se je ta teden uradno začela sezona, ki bo zaznamovana s 300-letnico Tolminskega punta. Pomembni praznik s prireditvami pride na vrsto marca meseca, Kulturni dom pa je začel s privlačno dvojezično razstavo stripov o Tolminskem puntu v torek zvečer, ko se je v spodnjem foyerju zbralo okrog štirideset oseb z obeh strani meje in dveh narodnosti.

Ravnatelj doma Igor Komel je predstavil goste in povedal, kako je razstava nastala najprej v Tolminu, nakar so jo tako rekoč »obvezno« preselili v Gorico v sovvožju s potekom »Tolminskega punta«, pa tudi zato, ker so stripi nastali v našem mestu. Kar je naka-

Ena izmed Gabellinijevih ilustracij (spodaj) in občinstvo na odprtju razstave v galeriji Kulturnega doma (desno)

BUMBACA

zal, sta dopolnila in razširila glavni urednik revije Isonzo Soča Dario Stasi in avtor risar Remigio Gabellini. Strip je namreč nastal pred več kot dvema desetletjema in je bil objavljen v začetnih številkah dvojezičnega časopisa najprej v dveh nadaljevanjih in nato kot priloga. Tolminski muzej je v okviru priprav na okroglo obletnico v sodelovanju z umetnikom pripravil razstavo, ki vsebuje seveda tudi slovensko in italijansko - izvorno so bili stripi le v italijanščini. Poleg tega je muzej izdal okusno izdelano slikanico. Avtor se je v svojem posegu zahvalil za pozornost, ki mu je bila dana tedaj in tudi v tej fazi ustvarjanja in dopolnjevanja; prebral

je tudi nekaj občutenih razmišljanj in sporočil o vzdušju, ki naj vlada na našem teritoriju.

Dario Stasi se je spomnil vzgiba, ko je nastala zamisel o objavi pripovedi o Tolminskem puntu. Bilo je 20. maja 1984, ko je še stanoval na Travniku in je tisto nedeljsko jutro nepričakovano zagledal na tisoče ljudi, ki so se zbirali za zahtevo po zaščitnem zakonu za slovensko narodno skupnost v Italiji. Potem je iz tiste množice zadonela Puntarska ... Povezal je dva zgodovinska dogodka s slovensko množico v središču Gorice in nastala je trajna informacija o dogajanju, ki ga italijanski del ni sploh poznal (tudi zaradi zamolčevanja): štirijezična

plošča na vogalu z ulico, ki s Travnika pelje v predor, in že navedeni strip.

Na odprtju razstave je bilo prisotno predstavništvo iz Tolmina v osehah tamkajšnjega župana Uroša Brežana in predstavnice Tolminskega muzeja Damjane Fortunat Černilogar. Ta je podrobno opisala delo in uresničitev projekta razstave, sodelovanje z avtorjem in dogovor s Kulturnim domom ter povabila prisotne na prihodnje pobude, ki bodo potekale v Tolminu. Najzanimivejši je gotovo razpis za učenke in učence, ki bodo prav s tehniko stripa izdelali svojo vizijo na puntanje svojih prednikov. Župan je opredmetil vabili na proslavo, ki bo potekala ob koncu meseca marca,

TRŽIČ - A2A

Plin proti premogu

Učinki centrale na širše območje

Kot napovedano, je županja Trziča Silvia Altran predstavila občinskim upraviteljem tržiškega mestnega okrožja načrt prekvalifikacije termoelektrarne z uvedbo premoga kot energetskega vira. Po navajanju tržiške občine so se srečanja udeležili upravitelji iz Štancana, Ronk, Turjaka, Doberdoba, Foljana in Škocjana ob Soči. »Učinki centrale bodo zaznavni na širšem območju in se ne bodo omejevali le na Trzič,« je sklic srečanja utemeljila županja, ki je predstavila sedanje stanje ter nove scenarije v primeru uresničitve t.i. načrta Endesa (ta predvideva uvedbo plina kot energetskega vira na osnovi dogovora iz leta 2004, ki so ga tedaj podpisali družba Endesa, dežela FJK in pokrajina) ali pa uresničitve študije družbe A2A, ki predvideva uporabo premoga. To je bila tudi priložnost za razčiščevanje dvomov zlasti, kar zadeva ogrevanje na razdaljo, posebej pa je bil izpostavljen problem zaščite okolja, saj je kraško območje zelo občutljivo in posejano s številnimi industrijskimi obrati.

Predstavniki družbe A2A so udeležencem srečanja pojasnili, da se študija nanaša na maksimalno storilnost centrale, ta pa je le teoretična in »se v praksi ne uresničuje, vrednosti normalnega obratovanja so za 40 odstotkov nižje«. Njihovo pojasnilo je bilo odgovor na potezo Alessandra Vescovinija, lastnika tržiškega podjetja Sbe z več kot 350 uslužbenci. Vescovini je v minulih dneh odkupil stran krajevnega časopisa, zato da je obrazil javnosti, kako bo uvedba premoga prinesla širšemu tržiškemu območju 40 let nevarnega onesnaževanja. Vescovini je temeljito preučil načrt družbe A2A in med drugim ugotovil, da največjo nevarnost predstavljajo trde kovine (kadmij, svinec, arzen, kobalt in nikelji). Uvedba plina bi bo nevarnost preprečila.

RONKE

Storitvena konferenca o intermodalnem polu

Jutri bo potekala storitvena konferenca z udeležbo vseh, ki so na kateri koli način soudeleženi pri projektu za uresničitev intermodalnega pola v Ronkah; zgrajen bo na zemljiščih nasproti ronškega letališča in bo smotneje povezal letališče s cestnim in železniškim omrežjem. Na jutrišnjem zasedanju naj bi prišlo do dogovora o organizaciji gradbenih del, ki naj bi se začela že pred koncem aprila. Pri projektu sta sodelovali Videmska in Tržaška univerza, še zlasti slednja, saj je načrt izdelala ekipa univerzitetnih raziskovalcev pod mentorstvom ravnatelja arhitekturne fakultete Giovannija Fraziana. Prvi sklop del velja 9,5 milijonov evrov, ki so jih pridobili iz evropskih skladov in na deželi FJK, ki pa bo morala zagotoviti še preostali denar. Čim prej bodo morali odobriti dokončni načrt, saj mora biti intermodalni pol dokončan in obračunan do junija 2015; v nasprotnem primeru bodo evropska sredstva izgubljena. Po načrtu, ki bo jutri predstavljen v celoti, bo nastal le 250 stran od letališča in na površini 475.000 kv. metrov.

ter na jesenski koncert Slovenske filharmonije, ki prav tako sodi v beleženje pomembne obletnice. S pravo mero govorne elegancije je miselno povezal nekdanje »puntarske« in sedanje »vstajniške« tegobe slovenskih ljudi.

Zavestno navzočnost pokrajine Gorica pri dogajanju, povezanim s pomembno 300-letnico je izpričal odbornik za kulturo Federico Portelli. Tudi on je za Tolminski punt izvedel iz dvajset in več let starega stripa, je pa nato poznavanje dogodkov poglobil iz drugih virov v zavesti, da gre za skupen posoški prostor, v katerem želi pokrajinska uprava biti dejavno prisotna in povezana s stvarnostjo čez mejo. (ar)

ŠTANDREŽ - Zapora bo trajala en mesec

Zaradi gradbišča je dostop na krožišče iz Ulice Tabai zaprt

Štandreško krožišče je z včerajšnjim dnevom nedostopno iz Ulice Tabai. V okviru del za uresničitev avtoceste Vileš-Gorica je namreč družba Autovie Venete zaprosila goriško občino za zaprtje zadnjega odseka ceste, ki pelje iz Štandreža proti obnovljenemu krožišču. Goriški mestni redarji so pojasnili, da bo zapora predvidoma trajala do 25. februarja, do takrat pa bo družba Autovie Venete poskrbela za obnovo cestišča, ki ga morajo dvigniti in prilagoditi višini krožišča. Do zaključka del bodo torej morali Štandrežci in drugi vozniki, ki so namenjeni na avtocesto, v Ulico Bratov Rusjan, na Jeremitišče, na glavno pokopališče ali v Vrtojbo, izbrati alternativno pot.

Redarji so v Štandrežu označili obvoz, gradbišče pa ne ovira dostopa do trgovskega središča Smart.

Družba Autovie Venete je tudi odgovorila nekaterim združenjem in občanom, ki so kritični do podobe novega avtocestnega krožišča. »Vrata Italije imajo simbolni pomen. Z njimi so želeli zaznamovati teritorij, ta efekt pa je načrtovalec dosegel z dvema lokoma, ki jih je gradbeno podjetje vključilo v svojo ponudbo. Cilj celotnega načrta je uresničitev sodobne, lepe, tehnično primerne in varne infrastrukture, ki jo Posočje za svoj gospodarski razvoj gotovo potrebuje,« pravi odgovorni za komisarski postopek za gradnjo avtoceste Enrico Razzini.

Zapora med Štandrežem in krožiščem

BUMBACA

NOVA GORICA - Javni sektor stavkal na Bevkovem trgu

»Tolminski punt je v teku!«

»Mi šparamo, da boste vi lahko kradli!«, »Vrednote - mi jih učimo, kaj pa vi?«, »Politika = bolna, zato = igralnica prepolna!«, »Menjamo vrtčevski stolček za poslanski stol!« je včeraj s transparenti sporočalo več kot 500 zaposlenih v javnem sektorju, ki so se zbrali na novogoriškem Bevkovem trgu, prišli pa so iz več severnoprimorskih krajev. Tudi šolskemu in kulturnemu ministru niso ostali dolžni: »Turk, nismo tvoji janičarji!« je bilo jasno sporočilo protestnikov.

V splošni stavki, ki je včeraj potekala po vsej Sloveniji, je po ocenah sindikatov sodelovalo okoli 100.000 zaposlenih. Protestni shodi so potekali v štirinajstih večjih slovenskih mestih, tudi v Novi Gorici, kjer je stavka prav tako kot drugod po državi ohromila delo v zdravstvu in socialnem skrbstvu, kjer je delo potekalo kot v času dežurstva, šole in vrtci so bili večinoma zaprti, potekalo je le nujno varstvo otrok.

Na Bevkovem trgu v Novi Gorici so se zbrali zaposleni v šolah, vrtcih, lekarnah, zdravstvu, kulturi ... Njihovo skupno sporočilo se je glasilo: zavračamo varčevalne ukrepe vlade, ker so destruktivni, nepravilni in rušijo pravno in socialno državo. »Želimo, da bi nas vlada obravnavala kot enakopravne partnerje pri pogovorih, pri spoštovanju sporazumov in drugih dogovorov. Da bi se ponovno pogajali o masik plač za leto 2012 in 2013. V tej kaotični, krizni situaciji v državi, zelo pogrešam lik predsednika države, ki je v svoji volilni kampanji obljubljal pomirjujoč in konstruktivni dialog, med levimi, desnimi in sindikati,« je povedala Anica Erjavec, vodja območnega odbora SVIZ (Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture) Nova Gorica, medtem ko je v ozadju iz zvočnikov odmevala Internacionala. »Ta oblast naj gre in naj pusti šolstvo pri miru. Tolminski punt je v te-

ku!« je na kratko strnil učitelj iz Mosta na Soči, ki je v Novo Gorico prinesel transparent na katerem je opozarjal na letošnjo pomenljivo 300-letnico Tolminskega punta. »Skraini čas je, da delavsko ljudstvo v Sloveniji pove svoje,« je zraven pribil Mirko Kavčič, predstavnik sindikata na osnovni šoli Most na Soči.

»Stavko smo organizirali tako, da bi jo naši bolniki čim manj čutili ter da bi jo čim bolj čutila država, s katero smo

v sporu. Bojim se, da bo pri sedanjem dogajanju tako, da je današnja stavka samo opozorilo ter da bo treba vztrajati še naprej. Mi si sicer stavke ne želimo, da se razumemo!« je povedal Vilko Brus, predstavnik sindikata Pergam v zdravstvu, ki je opozoril tudi na nesolidarnost med sindikati. Včerajšnji stavki se, denimo, zdravniki niso pridružili. »Fides (Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, op.n.) je vedno soliral in si iz-

Na Bevkovem trgu je včeraj stavkalo več kot petsto zaposlenih v javnem sektorju

FOTO K.M.

boril določene pravice, o katerih mi lahko le sanjamo!« je dejal Brus, ki še dodaja, da se znotraj njihovega sindikata ta hip zavzemajo za to, da se ohranijo sedanjí delovni pogoji, torej da se stvar ne bi še poslabšala, osebno pa meni, da bi morali zahtevati več: da bi družba, sociala, zdravstvo ... napredovali na bolje.

»Nismo zadovoljni s tistimi, ki smo jim zaupali svoj glas. Vlada, ki podpira le elito, vsi drugi pa so zanjo le raja, ki mora stiskati pasove, ki si zaslužijo le socialno stiskopo, ni prava vlada,« je v mikrofon zbrani množici povedala predstavnica sindikata v šempetrski bolnišnici in nadaljevala: »Vlada, ki skrbi le za to, da bi se varčevalo brez delovnih mest, žene slovenski narod v propad. Nič boljše niso bile tudi vlade do sedaj, saj so skrbele le za kapitalistične vrednote. Ja-

vni uslužbenci nasprotujemo odpuščanju zaposlenih, zniževanju plač tistim, ki smo prisiljeni stavkati. Znižajo naj se plače elitam, ki jih je v Sloveniji veliko. Rezanje na vseh koncih vodi v uboštvo, to ni bil namen osamosvojitve! Nekateri politiki domovino ljubijo tako zelo, da si jo odnesejo domov!«

Močne aplavze občinstva so poželi tudi govorniki in govornice iz drugih sindikatov, slabo uro trajajoči shod na Bevkovem trgu pa se je sklenil s prepevanjem neuradne primorske himne »Vstala Primorska«.

Na istem mestu se bo nov protestni shod odvijal že v soboto ob 16. uri na t.i. Primorski vstaji. Udeležile naj bi se skupine iz Posočja, Krasa, Brd, Goriške, Idrije in Postojne.

Katja Munih

GORICA - Priprave na festival »Več znanja za več turizma«

»Cankarjevci« razkazali Celjanom šolo in mesto

Na slovenskem goriškem zavodu za turistične in trgovske dejavnosti Ivan Cankar so dijaki v torek gostili sovrstnike iz oddelka za evropsko in globalno dimenzijo srednje šole za gostinstvo in turizem iz Celja. Razred in profesorja spremljevalca so najprej pozdravili dijaki, nato še ravnateljica. »Cankarjevci« so gostom predstavili delovanje slovenskih šol v Italiji in opisali delovanje šole za turistične dejavnosti. Sledil je ogled šolskih prostorov. Dijakinje so poskrbele tudi za pogostitev, ki je bila tematsko vezana na pustno obdobje: goste so počastile z doma pripravljenimi »fritulami« (miškami) in »kroštolami« (štravbami). Sledil je še sprehod po deževni Go-

rici. Dijaki drugega razreda šole Ivan Cankar so Celjanom razkazali mestne znamenitosti: ogledali so si grad, Raštel, Travnik in Trg Evrope. Sovrstnikom so pripovedovali o zgodovinskem, geografsko-gospodarskem in kulturnem značaju obeh mest. Po slovesu so gostje nadaljevali pot v Redipuljo, Oglej in na obisk Miramarskega gradu.

Kot že več let zapored bodo dijaki poklicnega zavoda za turistične dejavnosti iz Gorice tudi letos sodelovali na turistični tržnici v okviru projekta »Več znanja za več turizma«, ki je namenjen dijakom srednjih šol v Sloveniji in dijakom višjih srednjih šol iz zamejstva. Cilj projekta je povezovanje

formalnega izobraževanja v srednji šoli z delom v neformalnih oblikah, kar lahko pomembno prispeva k turističnemu razvoju posameznih krajev in lokalnih skupnosti. Goriški dijaki, ki so lani in predlanskim prejel zlati priznanje, bodo tudi letos izdelali raziskovalno nalogo in kratek film na temo razvoja turizma. Predstavili ju bodo na turistični tržnici - festivalu, ki bo letos potekal v Murski Soboti; organizatorja pobude sta Turistična zveza Slovenije in Zavod za šolstvo Republike Slovenije.

Razpisana tema letošnjega festivala je »Potuj z jezikom«. Dijaki se bodo pomerili tudi v pripravi jedi po receptih, ki so jim jih zaupale mame in babice.

Med ogledom Gorice

BUMBACA

DANES PLUŠENKO, JUTRI KOSTNERJEVA
ZAGREB - Včeraj se je v Zagrebu z nastopi plesnih parov začelo evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju. Na drsališču bo danes ob 11.45 v moški konkurenci nastopil tudi ruski superzvezdnik Jevgenij Plušenko, dolgi program pa ga čaka v soboto ob 12.45. Naslov bo v ženski konkurenci, kjer umetnostne drsalke jutri čaka kratki program (10.45), nato pa v soboto še prosti program (18.00), branila Italijanka Carolina Kostner. Slovenske barve bo zastopala državna prvakinja, 18-letna Patricia Glešič.

JAR PO DEVETIH LETIH
DURBAN - Gostiteljica Južnoafriška republika je v Durbanu z 2:0 ugnala Angolo, Maroko in izbrana vrsta Zelenortskih otokov pa sta se prav tako v Durbanu razšla z neodločenim izidom 1:1. Južnoafriški republiki sta zmago, prvo po devetih letih na prvenstvih Afrike, prinesla Siyabonga Sangweni (30., na fotografiji ANSA) in Lehlohonolo Majoro (62.). Na drugi tekmi pa je Zelenortske otoke v vodstvo popeljal Luis Platini v 36. minuti, v 78. pa je izenačil Youssef El Arabi. Lestvica: 1. JAR 4, Zelenortski otoki in Maroko 2, Angola 1.

V AVSTRALIJI JE BILO ZANIMIVO

car Roger Federer, ki je sicer za zmago nad Francozom Jo-Wilfriedom Tsongajem potreboval pet nizov. Danes bosta na sporedu polfinala v ženski konkurenci, Šarapova - Na, Azarenka - Stephens, nato še polfinale Đoković - Ferrer.

MELBOURNE - Na odprtem teniškem prvenstvu Avstralije v Melbournu je prišlo do prvega velikega presenečenja. V četrtfinalu je izpadla Američanka Serena Williams. Izločila jo je 19-letna rojakinja Sloane Stephens. Med moškimi pa sta se v polfinale pričakovano uvrstila Škot Andy Murray in Švicar Roger Federer, ki je sicer za zmago nad Francozom Jo-Wilfriedom Tsongajem potreboval pet nizov. Danes bosta na sporedu polfinala v ženski konkurenci, Šarapova - Na, Azarenka - Stephens, nato še polfinale Đoković - Ferrer.

ROKOMET - Po četrtfinalni zmagi proti Rusiji na svetovnem prvenstvu v Španiji

Slovenija v polfinalu

Rusija - Slovenija 27:28 (13:14)

Slovenija: Škof, Prošt, Bilbija 2, Dobešek, Pucelj, Kavtičnik 1, Bezjak, Dolenec 3 (1), Skube 3, Bundalo, M. Žvižej 4, L. Žvižej 5 (5), Gaber 1, Zorman 5, Marguč 4, Mačkovšek.

Sedemmetrovke: Slovenija 7 (6), Rusija 6 (4); izključitve: Slovenija 10, Rusija 24 minut; rdeča kartona: Harbok (39.), Čipurin (42.).

BARCELONA - Slovenska rokometna reprezentanca gre naprej! V četrtfinalu svetovnega prvenstva v Španiji je premagala Ruse in si tako priigrala polfinale, enega največjih uspehov v reprezentančni zgodovini. V nadaljevanju tekmovanja se bodo slovenski rokometiši pomerili s Španci, ki so z 28:24 premagali Nemce. Tekma bo jutri ob 19.00 v Barceloni.

Zmaga nad Rusi pa je bil vse prej kot lahka. Slovenija v uvodnih minutah nikakor ni razvila prave igre, ruska obramba jih je z najboljšim igralcem Timurjem Dibirovom uspešno zaustavljala tudi z igralcem manj. Slovenski rokometiši so tako v uvodnih 15 minutah dosegli le gol iz igre, preostale pa iz sedemmetrovk. Takrat so si prideli tudi najvišji zaostanek (4:9), z napotki trenerja Deniča in z vstopom vratarja Primoža Prošta, ki je zamenjal nerazpoloženega Gorazda Škofa, pa se je tehnica le prevesila na njihovo stran. Začetnik preobrata je bil ravno Prošt z nekaj njegovimi obrambami, ki so soigralcem vlile novih moči in samozavest, istočasno pa je stekla tudi igra v napadu. Razlika v zadetkih je bila vse manj izrazita, v 22. minuti po dveh zaporednih golih Marguča pa je bilo stanje na igrišču spet izenačeno (11:11). Slovenskega pohoda nista zaustavili niti verižni izključitvi Mihe Žvižaja in Marka Bezjaka med 22. in 24. minuto. Sebastian Skube je v 26. minuti poskrbel za prvo slovensko vodstvo na tekmi (13:12), skupaj s soigralci pa je na pol-

čas odšel z golom prednosti (14:13).

V drugem delu je Slovenija s pridom izkoristila odhod dveh nosilcev ruske igre, z goli Mihe Žvižaja, Marguča in Vida Kavtičnika povišala vodstvo na maksimalnih pet golov (23:18). Naskoka pa niso zadržali, tako da je bilo v zadnjih desetih minutah zelo napeto. Rusija se je z delnim izidom 3:0 približala na dva gola zaostanka (21:23), nato še na 25:24. Slovenija je slabo izkoristila tudi številčno premoč na igrišču med 53. in 55. minuto, dosegla le gol in zadnjih pet minut začela z dvema zadetkoma prednosti (26:24). V izjemno stresni končnici so Deničevi izbranci vendarle zdržali, odločilni gol pa je ob igralcu manj dosegel Skube.

Ostali izidi: Španija - Nemčija 28:24; Danska - Madžarska 28:26, Francija - Hrvaška 23:30. **Polfinalni pari:** Španija - Slovenija (jutri ob 19.00), Danska - Hrvaška.

Jure Dolenec

ANSA

Šporn na treningu 3., Jerman že komunicira in gre domov

KITZBÜHEL - Slovenski smukač Andrej Šporn je na drugem treningu smuka v Kitzbühlu pred jutrišnjo smukaško preizkušnjo na slovitem Streifu vpisal tretji čas. Hitrejša od Šporna sta bila le Avstrijec Hannes Reichelt in Norvežan Aksel Lund Svindal. Četrti je bil Italijan Dominik Paris, 11. pa Christof Innerhofer. Po včerajšnjem padcu pa Andrej Jerman še okrevava v bolnišnici. Trener Tadej Platovšek je dejal, da se počuti že boljše, že normalno komunicira, ga pa še malo boli glava. V bolnišnici v Innsbrucku bo ostal na opazovanju še eno noč, potem pa naj bi ga po zagotovilih danes odpustili in se bo odpravil domov. Po prihodu domov ga v Sloveniji čaka še en pregled pri zdravniku, ko bo tudi padla odločitev, kdaj bi lahko spet začel smučati. Po informacijah drugih trenerjev naj bi Jerman prekrizal smučke ter nato padel in udaril ob podlago.

ODBOJKA - Loris Manià odgovarja na črne napovedi Gazzette

Pri nas je mirno

Italijanski športni dnevnik Gazzetta dello Sport je pred dnevi objavil prispevek o kriznem obdobju odbojarskih društev v Modeni. V podnaslovu je celo napovedal, da bi se zaradi perečih finančnih težav lahko najtrofejnjejše odbojarsko mesto v Italiji moralo odpovedati tako ženski kot moški ekipi v A1-ligi. Zaenkrat črna napoved velja samo za ženski klub, ki se je v sredo odpovedal nadaljevanju prvenstva, kar se tiče moške ekipe Casa Modena, kjer igra tudi števjerjanski odbojkar Loris Manià pa to ne velja. Tako nam je včeraj potrdil tudi sam: »To, da bi imeli zagotovljene plače samo še za letošnjo sezono, kot je poročala Gazzeta, ne velja. To so bile govorice pred enim ali celo dvema mesecema, zdaj pa nič več. Ravno pred dvema tednoma, ko smo premagali Trento v prvenstvu, je na tribunah sedelo kar nekaj podjetnikov, kar napoveduje, da bomo naslednje leto bržkone dobili še kakega novega sponzorja,« je optimistično povedal Manià, ki preživlja v Modeni te dni čisto mirno. Glavni direktor kluba Da Re je med drugim zadovoljen, dodaja kapetan Modene, tačas sicer razmišlja le, da bi zaključili to sezono, za nadaljnje načrte za naprej pa bo še čas. »O novih sponzorjih sem že slišal nekaj govoric, tako da je bodočnost kluba zagotovljena. Modena torej ostaja odbojarsko mesto. Kriza ženskega kluba pa sploh ni povezana z nami, saj gre za dva ločena kluba: zdaj, ko so se ženske odpovedale prvenstvu, se bo spremenilo le to, da bomo končno imeli spet telovadnico izključno za nas.« (V.S.)

LIGA PRVAKOV - Trentino - Dinamo Moskva 3:0 (po zlatem setu naprej Dinamo, ki je slavil na prvi tekmi); Macerata - Asseco Resovia Ryeszow 3:1

Loris Manià

ALPSKO SMUČANJE - 49. Zlata lisica

Bo Tina Maze spet spremenila zgodovino?

MARIBOR - Po dveh sezonah se Zlata lisica vrača na Pohorje: lani je bila pohorska tekma zaradi pomanjkanja snega prestavljena na Vitranc, predlani pa je odpadla zaradi pretoplega vremena. V osprednju slovenske tekme za svetovni pokal bo prav gotovo Tina Maze, vodilna v skupnem seštevku svetovnega pokala alpskih smučark, ki lahko letos z zmagama v veleslalomu in slalomu v Mariboru ponovi uspeh Mateje Svet, ki je leta 1988, ko je bilo tekmovanje v Kranjski Gori, slavila dvojno zmago. Mazejeva je doslej na Pohorju zmagala dvakrat v veleslalomu, leta 2005 in 2009.

Letošnji nagradni sklad za tekmi je skupno 149.000 evrov, 74.500 evrov za posamezni dan pa si bo najboljša deseterica razdelila tako, da bo prvi pripadlo 28.000 evrov, drugi 16.000, tretji 10.000, četrti 7000, peti 4500, šesti 3000, sedmi 2300, osmi 1700, deveti 1200, deseti pa 800 evrov. Organizatorji bi obenem lahko letos podelili tudi posebno diamantno lisico, ki je namenjena tekmovalki, ki bo v kombinaciji pohorskega pokala najboljša trikrat v presledkih ali dvakrat zapored. Letos jo lahko osvoji Finka Tanja Poutiainen, ki je zmagala v lanskem seštevku v Kranjski Gori.

FORMULA 1 Z novimi gumami večji spektakel

MILAN - Italijanski proizvajalec gum Pirelli je včeraj v Milanu predstavil gume za prihajajočo sezono formule 1. Z novim pristopom bo Pirelli skušal 'doseči' vsaj dva postanka na eni dirki, da bi bile dirke bolj nepredvidljive, hkrati pa hočejo razliko med posameznimi različicami zmanjšati na vsega pol sekunde. »Ob koncu prvenstva so bile dirke nekoliko manj konkurenčne in ponekod smo videli le en postanek v boksih. Nad tem so bili ljubitelji formule 1 razočarani. Zdaj pa bo več prehitovanj,« je pojasnil direktor Paul Hembery.

LJUBLJANA - Priznanje za zasluge na kulturnem in znanstvenem področju

Igor Škamperle postal vitez italijanske republike

LJUBLJANA - Včeraj je v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji iz rok veleposlanice Italije v Sloveniji, Rosselle Franchini Sherifis prof. Igor Škamperle prejel listino za imenovanje za Viteza Republike Italije. Veleposlanica Italije v Sloveniji je v svojem nagovoru izpostavila, da je nagrada priznanje za dolgoletno delo in zasluge na kulturnem in znanstvenem področju, ki mu dolgoletni profesor sociologije na ljubljanski Filozofski fakulteti ostaja zvest že več kot petnajst let.

»Podelitev nagrade me je prijetno presenetila in sem jo sprejel kot potrditev za delo, ki sem ga v zadnjih letih vložil v proučevanje italijanskih avtorjev iz starejšega zgodovinskega obdobja, v proučevanje renesanse, literarne, likovne in filozofske kulture 15. in 16. stoletja. Posebej v veselje pa mi je bilo, da kot profesor, ki izhaja iz tržaškega prostora to znanje lahko predstavim tudi študentom v Ljubljani, ki teh stvari ne poznajo,« je v svojem zahvalnem govoru izpostavil Škamperle. Pri tem je še poudaril, da je drugi vidik te nagrade spodbuda, da skuša tudi v bodoče med obema državama ter narodom prekoračiti napetosti, ki obstajajo tudi dandanes in poiskati skupen prostor sožitja ter bivanja. Svojo vlogo vidi prav v posredovanju boljšega poznavanja kompleksne italijanske zgodovine, potrebno pa se je zavzeti, tako Škamperle, da naj bi to veljalo tudi obratno.

Igor Škamperle, ki v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji že nekaj let enkrat mesečno gosti vplivno osebnost s področja slovenske kulture, katera s svojim delom prispeva pri predstavitvi italijanskega jezika in kulture, je slavnostni dogodek zaključil s prvim letošnjim gostom. Tone Hočevar, dolgoletni dopisnik Dela iz Rima in avtor knjige Rim: Večen in svet, minljiv in posveten je spregovoril o problematiki dopisništva ter sprememb v italijanski družbi v zadnjih dvajsetih letih. Tovrstni predstavitveni dogodki se bodo odvijali tudi v letošnjem letu in na enem izmed prvih srečanj naj bi Škamperle gostiti profesorico Dario Betocchi, ki poučuje italijanščino na slovenski gimnaziji v Trstu in eno izmed profesorico na italijanistiki v Ljubljani. (Roša)

Igor Škamperle z italijansko veleposlanico v Sloveniji Rossello Franchini Sherifis po prejemu visokega priznanja

ROŠA

PROJEKT LEX - Čezmejno sodelovanje na manjšinskem področju

Za učinkovito uveljavljanje manjšinskih narodnih skupnosti v Sloveniji in Italiji

O narodnih manjšinah in njihovi zaščiti so v okviru projekta Lex novembra lani razpravljali v Kopru

KROMA

TREVISO - V nedeljo slovesnost v spomin na slovenske in hrvaške žrtve fašističnega taborišča Monigo

»Slovenski« Dan spomina

TREVISO - Obhajanje mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta, ko se pri nas spominjamo tudi ostalih žrtev druge svetovne vojne, bo v nedeljo v Trstvu v znamenje Slovencev in Hrvatov. Sredi mesta bodo namreč odkrili umetniški relief v spomin na okoli 200 žrtev fašističnega koncentracijskega taborišča za slovenske in hrvaške civiliste iz zasedene Jugoslavije. Obласти so ga uredile v takrat čisto novi veliki vojašnici v predmestju Monigo. V njej je pozneje, poleti 1945, seveda v čisto drugačnih okoliščinah, dobre tri mesece preživelo še okoli tisoč slovenskih političnih beguncev.

Slovesnost se bo v nedeljo začela ob 10.30 v bivši cerkvi Sv. križa sredi Trevisa, na območju, kjer je bilo nekoč bolnišnica, zdaj pa so tam v glavnem prostori univerze. V bolnišnici je umrla večina žrtev taborišča, med njimi 53 otrok, tam pa je zagledala luč sveta tudi glavnina 45 otrok, ki so se rodili internirankam v času nesvobode. Relief bodo odkrili pod zunanjimi arkadami stavbe.

Kar je posebej zanimivo, je to, da spomenik ni sad meddržavnih dogovorov ali kake pobude krajevnih oblasti. Zamisel se je rodila med šolniki, raziskovalci krajevnih zgodovine in dijaki. Inštitut za zgodovino odporništva in sodobne družbe v tre-

vižanski krajini ISTRESCO bo na slovesnosti kronal večletne pobude za ohranjanje spomina na slovenske in hrvaške žrtve fašističnega taborišča, ki je bilo v mestu povsem pozabljeno. S prispevkom deželne uprave Veneta in s pomočjo borčevskega združenja ANPI je v preteklih letih pripravil več seminarjev za šolnike in natečajev za višješolce. Tudi sam relief z napisom v italijanščini, slovenščini in hrvaščini je sad natečaja med dijaki umetnostnega liceja v Trevisu. Pri pobudi pa bodo dejavno sodelovali še dijaki znanstvenega liceja Leonardo da Vinci.

ISTRESCO je v preteklih letih izdal tudi več knjig o taborišču v Monigu, med drugim eno z do-

pisi sošolcev, ki jih je iz taborišča prejela takratna novomeška gimnazijka, sicer pa tržaška rojakinja Devana Lavrenčič. Posebno omenjati je bila obsežna študija Di là del muro (Odkraj obzidja), ki jo je lani izdala Francesca Meneghetti, predstavljena pa je bila tudi v Trstu, Gorici in Ljubljani.

Na slovesnosti bodo spregovorili generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel, generalna konzulka Republike Hrvaške v Trstu Nevenka Grdinić, predsednik pokrajine Treviso Leonardo Muraro, odbornik za kulturo občine Treviso Stefano Pimpolari, poveljnik vojašnice Cadorin, v kateri je bilo taborišče, polk. Antonio Attanasio, predstavnik Arhiva Republike Slovenije Metka Gombač in ravnatelj Jože Dežman, predsednik inštituta ISTRESCO Ernesto Brunetta ter avtorica študije o taborišču Francesca Meneghetti. Navzoči bodo tudi nekateri slovenski bivši interniranci ter zastopstvo dijakov gimnazije v Novem Mestu.

Ob 15. uri bo v prireditvi občinske uprave še koncert domačega godalnega orkestra Domenico Visentin, ki mu dirigira ravnatelj že omenjenega umetnostnega liceja Antonio Chiarparin. Za to priložnost je na osnovi slovenskih pesmi, ki so jih po pričevanjih prepevali interniranci, orkestral skladbo Monigo.

Pusićeva optimistična pred srečanjem z Erjavcem v Bruslju

ZAGREB - Hrvaška zunanja ministrica Vesna Pusić je včeraj dejala, da bosta imela na srečanju s slovenskim kolegom Karlom Erjavcem prihodnji teden v Bruslju "realno in dobro priložnost", da bi spor o Ljubljanski banki in z njim povezane zaplete z ratifikacijo hrvaške pristopne pogodbe v državnem zboru "relativno hitro uredili". Da se bo v okviru prizadevanj za dosežek napredka pri rešitvi vprašanja LB Erjavcem prihodnji teden v Bruslju pogovarjal s hrvaško kolegico, je včeraj na seji parlamentarnega odbora za zunanjo politiko napovedal tudi državni sekretar na slovenskem zunanjem ministrstvu Božo Cerar. V Bruslju bo 31. januarja potekalo zasedanje zunanjih ministrov Evropske unije.

Pusićeva je v odgovoru na poslansko vprašanje v saboru o postopku ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe v državah EU še pojasnila, da bosta z Erjavcem skušala doseči dogovor o načinu ločitve ratifikacije hrvaške pristopne pogodbe v državnem zboru od reševanja spora o LB.

Medtem potekajo tudi priprave na uradni obisk slovenskega predsednika Boruta Pahorja pri hrvaškem kolegu Ivu Josipoviću, do katerega naj bi prišlo sredi februarja.

TRST - Pred nedavnim sta se na sežu SKGZ v Trstu sestala Znanstveni in Koordinacijski odbor projekta LEX, ki ga sestavljajo predstavniki osmih partnerjev, da bi ocenili potek dejavnosti v preteklem letu in planirati prihodne aktivnosti. V prvi fazi so potekale po večini raziskovalne dejavnosti, ki so jih izvajali projektni partnerji. Projekt LEX ima za cilj podrobnejšo obravnavo manjšinske zaščitne zakonodaje in nudenje ustreznih rešitev javnim upraviteljem za učinkovitejšo uveljavljanje manjšinskih narodnih skupnosti v Italiji in Sloveniji. Projekt (oktober 2011 – oktober 2014) je nastal v sklopu Programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013, njegov vodilni partner pa je Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Slovenski raziskovalni inštitut in Inštitut za upravno pravo sta poskrbela za podroben pregled zakonodaje na področju varstva manjšin. Iz izhodišča na mednarodni ravni (OZN, EU) se partnerja trenutno poglobljata v raziskovanje uveljavljanja pravic manjšin v državnih in deželnih zakonih, v občinskih statutih in pravilnikih ter pravilnikih lokalnih ustanov.

Drugo raziskovalno področje, pri katerem sodelujejo Inštitut Maritain iz Trsta in Oddelek za politične in družbene vede Univerze v Trstu, se osredotoča na raziskavo in analizo izvajanja in apliciranja obstoječih predpisov. Pri tem je treba zlasti poudariti sociološko znanstveno raziskavo, pri kateri Inštitut Maritain uporablja posebno spletno platformo Delphi.

Tretji raziskovalni fokus temelji na raziskavi učinkov zakonodaje in ohranjanja manjšinskega jezika, kulture in identitete. V zvezi s tem Univerza v Trstu pripravlja pravno analizo izvajanja obstoječih zakonov in predpisov na temo zaščite manjšin v Italiji in Sloveniji. Kvantitativna raziskava, ki jo pripravlja Slori in Inštitut za upravno pravo, pa bo na podlagi odgovorov 2000 anketirancev preverila percepcijo, ki jo ima javno mnenje o (ne)izvajanju zakonodaje na področju uveljavljanja pravic manjšin v 32 italijanskih občinah, ki jih določa zaščitni zakon, in v treh občinah slovenske Obale.

Rezultati raziskovalnih dejavnosti, ki se postopoma bližajo h koncu, bodo v tekočem letu izhodišče za štiri znanstvenozakonodajne delavnice in štiri okrogle mize, na katerih bodo sodelovali izvedenci na področju varstva manjšin in javni upravitelji. Vsi izdelki bodo leta 2014 objavljeni v dvojezičnem zborniku. Letos je v sklopu projekta predvidena tudi izvedba 18 didaktičnih delavnic na višjih šolah v Italiji in Sloveniji prav na temo uveljavljanja manjšinskih narodnih skupnosti na našem področju. (mlis)

VREMENSKA SLIKA

Danes bo naša dežela pod vplivom depresije; v srednjem delu bo zajel lažji pretok vlažnega zraka na nadmorski višini, v nižjih plasteh pa bo pihal vzhodno-severovzhodni veter. V naslednjih dneh bodo še naprej pihali severovzhodni toplejši zrak.

Nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je novo ciklonsko območje, ki se bo jutri pomaknilo nad severno Sredozemlje in vplivalo tudi na vreme pri nas. Od jugozahoda doteka nad naše kraje v višinah nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.35 in zatone ob 17.00
Dolžina dneva 9.25

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev bo prehodno oslabela, ponovno se bo krepila zvečer in v noči.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 10,4 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin - Na Žlebeh ...200	Piancavallo ...120
Vogel ...135	Forni di Sopra ...110
Kranjska Gora ...80	Zoncolan ...100
Krvavec ...100	Trbiž ...150
Cerkno ...80	Osojščica ...90
Rogla ...90	Mokrine ...150
Mariborsko Pohorje ...45	Podkloster ...70
Civetta ...180	Bad Kleinkirchheim ...50

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.02 najnižje -10 cm, ob 8.41 najvišje 43 cm, ob 15.30 najnižje -61 cm, ob 22.03 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 3.30 najnižje -12 cm, ob 9.11 najvišje 45 cm, ob 15.57 najnižje -64 cm, ob 22.29 najvišje 34 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po večjem delu dežele bo spremenljivo vreme, več oblačnosti bo ob obali. Na Krasu in na Trbiškem bodo možne rahle snežinke. Pihala bo burja s sunki do 100 km na uro.

Zjutraj bo na Primorskem rahlo deževalo, v osrednji in južni Sloveniji pa rahlo snežilo. Čez dan bodo na Primorskem padavine ponehale, delno se bo zjasnilo, krepila se bo burja. Drugod bo oblačno, občasno bo snežilo. Zapihal bo severovzhodni veter.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo jasno ali rahlo pooblačeno, na Trbiškem pa bo oblačno in megleno. Ob obali bo pihala burja. Predvsem proti večeru bo precej mrzlo.

Jutri in soboto bo na Primorskem še pihala zmerna burja, drugih večjih vremenskih nevšečnosti pa ne pričakujemo.

OPEL - Vabilo na kavico

Mali SUV mokka trenutno eden od najbolj prodajanih avtomobilov na tržišču

Oplov mali SUV, ki so ga poimenovali mokka in je naprodaj že 6 mesecev, doživlja na tržišču dokajšen uspeh. Za različico 1.6 ecoFLEX z največjo močjo motorja 85 kW/115 KM je bilo do pred kratkim potrebno odšteti 16.590 evrov. Kupci pa lahko izbirajo še med bencinskim motorjem (1400 kub.) z največjo močjo 103 kW/140 KM (turbinski polnilnik) in 1,7-litrskim dizelskim motorjem z največjo močjo 96 kW/130 KM. Cena slednjega se suka tam med 18.450 in 24.200 € odvisno pač od izvedbe, ki si jo kupec izbere.

Mokka je dolga 428 cm, ponuja pa dokaj udobno sedenje 5 osebam. Uresničuje Oplovo obljubo združevanja atraktivnega dizajna z inovativnimi tehnologijami ter funkcionalnostjo z elementi opreme višjih razredov, ki tako postajajo dostopni širšemu krogu kupcev. Ob tem mokka uvaža prvič v podsegment kompaktnega del SUV trga napreden prilagodljiv sistem luči AFL+ in že znan nosilec koles FlexFix. Mokka uresničuje vse značilnosti manjših SUV: funkcionalnost in privzdignjeno sedenje.

Sicer pa ima mokka ali pogon na prednji kolesi ali pa tudi štirikolesnega, ki izboljša tako učinkovitost prenosa pogona, kot natančnost vodljivosti. Tehnologija AWD je učinkovita, inteligentna in cenovno dostopna. Njeni poglavitni elementi so diferencial na prednji premi, kardanska gred, zadnji pogonski gredi pogona 4x4 z diferencialom, nadzorni modul in večploščna elektromagnetna sklopka. Odvisno od razmer na cesti se razmerje razporeditve prenosa pogona spreminja od 100 odstotkov pogona na sprednji kolesi, do največ 50 odstotkov na sprednji in zadnji kolesni par. 1600-kubični atmosferski bencinar ima 5-stopenjski ročni menjalnik, tisti s turbinskim polnilnikom pa bo dobil kasneje tudi avtomatiko. 1700-kubični turbodizel pa ima 6-stopenjski menjalnik, z njim in z motorjem 1.7 CDTI je eno najbolj učinkovitih vozil glede porabe goriva v tem segmentu.

Pripravi Ivan Fischer

HIROŠIMA - Proizvodnja se bo začela v začetku leta 2015

Mazda in Fiat bosta na Japonskem izdelovala dvosedežnik na osnovi MX-5

Po najavi lani maja je zdaj tudi uradno - Japonci bodo v Hirošimi na osnovi nove mazde MX-5 izdelovali tudi dvosedežni spider z značko Alfa Romeo, proizvodnja pa se začne v začetku leta 2015.

Mazda je pred več kot 20 leti z MX-5 oživila trg lahkih, odprtih roadsterjev. Alfa Romeo je bil eden od pionirjev v tem segmentu in je zato pravi partner za sodelovanje. Prednost sodelovanja vidi Mazda v boljši izkoriščenosti proizvodnih kapacitet. Roadsterja s skupno arhitekturo se bosta izdelovala v matični tovarni Ujina1 v Hirošimi, kjer se proizvajajo še: mazda2, verisa, MPV, CX-9, biante in lahka gospodarska vozila. Razvoj četrte generacije MX-5 že poteka. Fiat bo v ta namen poslal na Japonsko svojo skupino inženirjev in kril svoj del stroškov razvoja. Mazda bo v bodoči MX-5 vgrajevala Skyactiv tehnologijo, Alfa pa agregate iz Fiatove zakladnice.

NEMČIJA

Avtomobilske hiše varčujejo pri izdatkih za reklamo

Po podatkih, ki jih je pred kratkim objavil nemški tehnik Automobilwoche, je večina proizvajalcev avtomobilov na nemškem tržišču močno oklestila proračune, namenjene oglaševanju. Temu trendu nasprotuje samo ena izmed vodilnih avtomobilskih znamk (Mercedes-Benz), ker so v Stuttgartu po zaslugi novega A razreda v zadnjem času povečali izdatke za oglaševanje.

Padec avtomobilskega oglaševanja v Nemčiji je najbolj razviden pri primerjavi porabljenega denarja v drugem (približno 636 milijonov €) in tretjem (približno 520 milijonov €) štirimesečju lanskega leta, ker so proizvajalci v času od julija do septembra za potrebe oglaševanja zapravili 116 milijonov € manj kot v drugem četrtletju. Ob primerjavi teh števil z letom 2011 so Nemci ugotovili, da je koncern Daimler za oglaševanje na nemškem tržišču letos porabil 9,6% (skoraj 35 milijonov €) več denarja, vsi ostali vodilni proizvajalci pa krčijo izdatke. Najbolj radikalni so bili pri znamki Opel, kjer so oglaševalski »budžet« v zadnjem lanskem četrtletju oklestili za četrtino, čeprav si na »finančno zavoro« (14,4%). V tretjem lanskem kvartalu so proizvajalci namenili največ denarja za TV oglaševanje (približno 170 milijonov €), nato sledijo tiskani mediji (približno 108 milijonov €), internet (približno 80 milijonov €), radijsko oglaševanje (približno 74 milijonov €), približno 63 milijonov € pa so pobrle razne reklamne publikacije.